

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANA BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**FESTİVAL NİTELİKLERİ VE DENEYİM İLİŞKİSİ:
KASTAMONU ARAÇ YAYLA FESTİVALİ ÖRNEĞİ**

GAMZE BALCI

Danışman : Doç. Dr. Çetin AKKUŞ
Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Ilgın MUTLUBAŞ
Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Aykut ŞİMŞEK

TAAHHÜTNAME

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu; ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını, bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini bildirir ve taahhüt ederim.

Gamze BALCI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FESTİVAL NİTELİKLERİ VE DENEYİM İLİŞKİSİ: KASTAMONU ARAÇ YAYLA FESTİVALİ ÖRNEĞİ

GAMZE BALCI

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANA BİLİM DALI

DANIŞMAN: DOÇ. DR. ÇETİN AKKUŞ

Festivaller, insanların boş zamanlarını değerlendirdikleri etkinlikler olarak ifade edilmektedir. Etkinlikler arttıkça, festival türleri de artmaktadır. Çeşitlenen festivallere katılımın artmasında, gerçekleştirilen yerlerin nitelikleriyle kişilerin festival deneyimleri önem arz etmektedir. Festival nitelikleri ve deneyimi, memnuniyet ile davranış niyeti üzerinde olumlu etki yaratarak sürdürülebilirliğini sağlamaktadır. Bu doğrultuda gerçekleştirilen bu araştırmanın amacı, festival niteliği ile festival deneyimi, memnuniyet ve davranışsal niyet arasındaki ilişkiyi incelemek ve festivallerin Kastamonu tanıtımına vurgu yapmaktır. Çalışma da, nicel araştırma yöntemi benimsenmiş anket tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. 338 katılımcıya anket uygulanmış. Eksik ve hatalı uygulanan 22 anket çıkarılmıştır. Toplam 316 anket analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında oluşturulan hipotezler, regresyon analiz sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Festival deneyiminin alt boyutları olan bilişsel, fiziksel, duyuşsal katılım ve yenilik yaşama boyutlarının; festival niteliklerini anlamlı bir şekilde etkilediği tespit edilmiştir. Ziyaretçilerin festival deneyimleri ile memnuniyetleri arasında anlamlı bir etki bulunmamış ancak ziyaretçilerin festival deneyimleri davranışsal niyetlerini anlamlı bir şekilde etkilemiştir. Festival nitelikleri ölçeğinin frekans analizi sonucunda, festival bölgesinin temiz bulunduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların dinlenmesi için yeterince alan olmadığı ve yöresel kıyafetli insan sayısının yetersiz olduğu belirtilmiştir. Ziyaretçilerin festival deneyimi ölçeğinin frekans analizi sonucunda, kişilerin yeni şeyler öğrendikleri, normal yaşantılarının dışına çıktıkları ve bu deneyimi tekrar yaşamak istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Festival sonunda memnuniyet ve davranışsal niyetleri ise Kastamonu'ya tekrar gelme ve festivale yeniden katılma isteği olarak belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELELER: Festival, Festival Nitelikleri, Deneyim, Memnuniyet Algısı, Yayla Festivali

Ekim 2024 74. Sayfa

ABSTRACT

MSC THESIS

THE RELATIONSHIP OF FESTIVAL QUALIFICATIONS AND EXPERIENCE: THE CASE OF KASTAMONU ARAÇ HIGHLAND FESTIVAL

GAMZE BALCI

**KASTAMONU UNIVERSITY INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCE
DEPARTMENT OF TOURISM MANAGEMENT**

SUPERVISOR: DOÇ. DR. ÇETİN AKKUŞ

Festivals are defined as activities where people spend their free time. As activities increase, festival types also increase. In the increase in participation in diversified festivals, the qualities of the places where they are held and the festival experiences of the individuals are important. Festival qualities and experiences create a positive effect on satisfaction and behavioral intention and ensure their sustainability. The aim of this research conducted in this direction is to examine the relationship between festival qualities and festival experience, satisfaction and behavioral intention and to emphasize the promotion of festivals in Kastamonu. The study was conducted using the survey technique using the quantitative research method. A survey was applied to 338 participants. 22 surveys that were applied incompletely and incorrectly were removed. A total of 316 surveys were analyzed. The hypotheses created within the scope of the research were evaluated according to the regression analysis results. It was determined that the sub-dimensions of the festival experience, namely cognitive, physical, affective participation and experiencing innovation, significantly affected the festival qualities. No significant effect was found between the festival experiences of the visitors and their satisfaction, but the festival experiences of the visitors significantly affected their behavioral intentions. As a result of the frequency analysis of the festival qualities scale, it was determined that the festival area was clean. It was stated that there was not enough space for the participants to rest and the number of people in local clothes was insufficient. As a result of the frequency analysis of the visitors' festival experience scale, it was concluded that the people learned new things, went beyond their normal lives and wanted to live this experience again. Their satisfaction and behavioral intentions at the end of the festival were determined as the desire to come back to Kastamonu and participate in the festival again.

KEYWORDS: Festival, Festival Qualities, Experience, Perception of Satisfaction, plateau festival

October 2024, 74 Page

TEŞEKKÜR

Tezimi yazımından bitimine kadar her zaman yardımcı olan danışmanım Doç. Dr. Çetin Akkuş'a, yardımlarını esirgemeyen Doç. Dr. Gülizar Cengiz'e ve Dr. Öğr. Üyesi Aykut Şimşek'e, festivali organize eden Kastamonu Üniversitesi Öğretim Görevlisi Hikmet Haberal'a anketlerimi gerçekleştirmem için katkılarından dolayı teşekkür ederim. Maddi manevi her zaman yanımda olan annem ve babama sonsuz teşekkürler.

Gamze BALCI

Kastamonu, 2024

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
TAAHHÜTNAME	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	iv
TEŞEKKÜR	v
İÇİNDEKİLER	vi
ŞEKİLLER VE GÖRSELLER DİZİNİ.....	viii
TABLolar DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ.....	1
2. FESTİVAL KAVRAMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ.....	3
2.1 Festival Türleri	4
2.1.1 Yayla festivali	6
2.1.1.1 Türkiye’de Gerçekleştirilen Yayla Festivalleri.....	7
2.1.1.1.1 Adana Kızıldağ Yayla Festivali	7
2.1.1.1.2 Amasya Kabaoguz Yayla Festivali	8
2.1.1.1.3 Ankara Kutludügün Yayla Festivali	8
2.1.1.1.4 Antalya Feslikan Yayla Festivali	9
2.1.1.1.5 Ardahan Bülbülan Yayla Festivali.....	10
2.1.1.1.6 Artvin Kafkasör Yayla Festivali	11
2.1.1.1.7 Balıkesir Kazdağı Karadenizliler Yayla Festivali.....	12
2.1.1.1.8 Batman Sason Bal, Çilek ve Ceviz Yayla Festivali	12
2.1.1.1.9 Bayburt Uluslararası Dede Korkut Yayla Festivali	13
2.1.1.1.10 Bilecik Oğul Paşa Yayla Festivali	14
2.1.1.1.11 Bitlis Nemrut Yayla Festivali	14
2.1.1.1.12 Burdur Anbarcık Köyü Yayla Kültür Festivali.....	15
2.1.1.1.13 Bursa Otçu Göçü Yayla Festivali.....	15
2.1.1.1.14 Denizli Yatağan Bıçakçılık ve Kefe Yaylası Festivali.....	16
2.1.1.1.15 Düzce Kardüz Yayla Festivali	17
2.1.1.1.16 Elâzığ Sarıçiçek Yayla Festivali	18
2.1.1.1.17 Erzincan Dumanlı Yaylası Gençlik ve Doğa Festivali	18
2.1.1.1.18 Giresun Uluslararası Kümbet Kültür ve Sanat Festivali..	19
2.1.1.1.19 Gümüşhane Kadırga Yaylası Festivali.....	20
2.1.1.1.20 Hakkâri Berçelan Yaylası Festivali.....	20
2.1.1.1.21 Hatay Belen Yayla Festivali	21
2.1.1.1.22 İzmir Kozak Yayla Festivali	21
2.1.1.1.23 Kahramanmaraş Ayran Pınar Yayla Festivali.....	22
2.1.1.1.24 Karaman Karacaoğlan Yayla Festivali	22
2.1.1.1.25 Kayseri Çalıçukur Yayla Festivali	23
2.1.1.1.26 Kırklareli Bağ Bozumu Yayla Festivali.....	23
2.1.1.1.27 Kocaeli Başiskele Ercuva Yayla Festivali	24
2.1.1.1.28 Konya Yalıhüyük Gölcük Yayla Festivali	25
2.1.1.1.29 Ordu Çambaşı Yayla Festivali	26
2.1.1.1.30 Arğan Yayla Festivali	26

2.1.1.1.31	Düzoba Yayla Festivali	27
2.1.1.1.32	Rize Uluslararası Dağcılık Turizm ve Yayla Festivali	28
2.1.1.1.33	Ovit Yayla Festivali	28
2.1.1.1.34	Rize Ayder Yayla Festivali	29
2.1.1.1.35	Sakarya Akyazı Acelle Yayla Festivali	30
2.1.1.1.36	Şırnak Beytüşşebap Kuzu Kırpma Festivali	31
2.1.1.1.37	Tekirdağ Geleneksel Yayla Festivali	31
2.1.1.1.38	Trabzon Hıdır Nebi Yayla Festivali.....	31
2.1.1.1.39	Zonguldak Gümeli Yayla Festivali	32
2.1.1.1.40	Kastamonu Araç Fındıklı ve Gölcük Yayla Festivali	33
2.2	Kastamonu Yaylaları	34
3.	FESTİVAL NİTELİKLERİ, FESTİVAL DENEYİMİ, MEMNUNİYET VE DAVRANIŞSAL NİYET İLİŞKİSİ	36
3.1	Festival Nitelikleri	36
3.2	Festival Deneyimi.....	37
3.3	Davranışsal Niyet	39
3.4	Memnuniyet.....	40
3.5	Festival Nitelikleri ve Festival Deneyim İlişkisi	41
3.5.1	Festival deneyimi-memnuniyet-davranışsal niyet ilişkisi.....	42
4.	YÖNTEM	44
4.1	Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	44
4.2	Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları	44
4.3	Araştırmanın Modeli ve Hipotezler.....	45
4.4	Evren ve Örneklem.....	45
4.5	Veri Toplama Yöntemi ve Aracı	46
4.6	Verilerin Analizi.....	46
5.	BULGULAR	47
6.	SONUÇ VE ÖNERİLER	56
KAYNAKLAR		58
EK A:	Anket İzinleri	71
EK B:	Anket Formu	73

ŞEKİLLER VE GÖRSELLER DİZİNİ

Sayfa

Fotoğraf 2.1: Adana Kızıldağ Yayla Festival Alanı.....	7
Fotoğraf 2.2: Amasya Kabaoguz Festivalinde Gerçekleştirilen Yarışlar.....	8
Fotoğraf 2.3: Ankara Kutlu Düğün 9.Festivalinden Görseller.....	9
Fotoğraf 2.4: Fesliken Yaylası Tırmanış Alanı ve Güreş Yarışı.....	10
Fotoğraf 2.5: Ardahan Bülbülan Yayla Festival Alanı	11
Fotoğraf 2.6: Kafkasör Yayla Festival Alanı	11
Fotoğraf 2.7: Balıkesir Kazdağı Karadenizliler Yayla Festival Alanı	12
Fotoğraf 2.8: Batman Sason Bal, Çilek ve Ceviz Yayla Festival Alanı	13
Fotoğraf 2.9: Dede Korkut Uluslararası Kültür ve Sanat Festival Alanı	14
Fotoğraf 2.10: Bitlis Nemrut Yayla Festivali Alanı.....	15
Fotoğraf 2.11: Bursa Otçu Göçü Yayla Festival Alanı	16
Fotoğraf 2.12: Denizli Yatağan Bıçakçılık Festivali Demir Dövme.....	17
Fotoğraf 2.13: Elâzığ Sarıçiçek Yayla Festival Cirit Atma	18
Fotoğraf 2.14: Erzincan Dumanlı Yaylası Gençlik ve Doğa Festivali.....	19
Fotoğraf 2.15: Kahramanmaraş Ayrar Pınar Suyu	22
Fotoğraf 2.16: Kayseri Çalı Çukur Yayla Festivali Çuval Yarışı	23
Fotoğraf 2.17: Kocaeli Ercüva Yayla Festivali Ok Yarışı	25
Fotoğraf 2.18: Gölcük Festivali Mehteranlar ve Karagöz	25
Fotoğraf 2.19: Ordu Çambaşı Yayla Festival Alanı	26
Fotoğraf 2.20: Argan Yayla Festivali Kızak ve Halat Yarışı.....	27
Fotoğraf 2.21: Düzoba Yaylası Güreş Yarışları.....	27
Fotoğraf 2.22: Ovit Yaylası İnek ve Mıhlama Yarışı	29
Fotoğraf 2.23: Rize Ayder Yaylası Halat Yarışı ve Festival Alanı.....	30
Fotoğraf 2.24: Sakarya Akyazı Acelle Yayla Festivali Alanı.....	30
Fotoğraf 2.25: Şırnak Geleneksel Kuzu Kırpma ve Yoğurt, Peynir Yarışı	31
Fotoğraf 2.26: Zonguldak Gümeli Yayla Festivali	32
Fotoğraf 2.27: Kastamonu Araç Fındıklı ve Gölcük Yayla Festival Alanı	34
Şekil 4. 1: Araştırma Modeli.....	45

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 5. 1:Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular.....	47
Tablo 5. 2: Katılımcılara Ait Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular	48
Tablo 5. 3: Festival Nitelikleri Değişkenlerine İlişkin Standart Sapma ve Güvenirlik Değerleri.....	48
Tablo 5. 4: Festival Deneyimi Değişkenlerine İlişkin Standart Sapma ve Güvenirlik Değerleri.....	50
Tablo 5. 5: Memnuniyet Değişkenlerine İlişkin Standart Sapma ve Güvenirlik Değerleri	51
Tablo 5. 6: Davranışsal Niyet Değişkenlerine İlişkin Standart Sapma ve Güvenirlik Değerleri.....	51
Tablo 5. 7: Festival Niteliklerinin Bilişsel Katılıma Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti	52
Tablo 5. 8: Festival Niteliklerinin Fiziksel Katılıma Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti	52
Tablo 5. 9: Festival Niteliklerinin Yenilik Yaşama Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti	53
Tablo 5. 10: Festival Niteliklerinin Duyuşsal Katılıma Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti	54
Tablo 5. 11: Festival Deneyiminin Memnuniyete Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti	54
Tablo 5. 12: Festival Deneyiminin Davranışsal Niyet Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti	55
Tablo 5. 13: Hipotez Sonuçları	55

1. GİRİŞ

Festivaller yerli ve yabancı katılımcıların eğlendiği, yöreye özgü geleneklerin gelecek nesillere aktarılmasına katkı sağlayan etkinlikler bütünüdür. Katılımcılar tarafından kültürel aktarım sağlanmaktadır. Etkinliklere verilen önemin artmasıyla her eğlence festivali olarak kutlanmaktadır (Tassiopoulos, 2005, s. 13). Festival olarak düzenlenen eğlenceler arttıkça çeşitli sınıflandırmalar ortaya çıkmıştır. Buna en önemli katkı sağlayan özelliklerin temelinde farklı yerleri seyahat etme isteği ile gidilen yerlerde etkinliklere katılarak yöreye has kültürel oyunlar ve yiyecekler dâhil her şeye vakıf olmaktır. Bu bağlamda gerçekleştirilen yeni festivaller farklı adlarla nitelendirilmektedir. Büyüklüğü açısından; küçük ölçekli yerel, büyük ölçekli ulusal, orta ölçekli bölgesel ve büyük ölçekli uluslararası olarak birçok örneği bulunmaktadır (Atak, 2009, s. 40). Bunların yanı sıra temalarına ve alanına göre çeşitlendirilmiştir. Festivaller turizm için çok önemli etkinlikler olmakla birlikte sektör için ekonomik faydası yadsınamayacak boyuttadır (Andersson vd., 2013). Festival alanının kalitesi ve verilen hizmet katılımcıların kültürel aktarımlarının olumlu olmasını sağlamaktadır. Olumlu sonuçlanan festival deneyimleri ise tekrar gelme düzeyini ve memnuniyeti arttırmaktadır (Morais ve Lin, 2010, s. 193). Festivaller düzenlenen bölgelerde yer alan kuruluşlar tarafından ekonomik katkı sağlandığı için bölgeyi yöneten kişiler tarafından desteklenmektedir. Yerli ve yabancı ziyaretçiler ise festival alanında bulunan yöresel ürünleri alarak katkı oluşturmaktadır (Lee vd., 2007, s. 59). Yerli ve yabancı katılımcıların için ortamda edindikleri deneyim en önemli unsurdur. Festivallerin temeli ise deneyimsel ürünlere ve farklı boyutlara dayanmaktadır. Bu boyutlar Pine ve Gilmore tarafından 4'e ayrılmıştır. Bunlar; eğlence, eğitim, estetik ve kaçış deneyimi (Pine ve Gilmore, 2011, s. 72). Eğlence boyutu katılan kişilerin etkinlikte gösterdikleri performanslar ve gösteriler eğlence deneyimini oluşturmaktadır (Rivera vd., 2015). Estetik deneyim ise festival alanı ve verilen hizmetin değerlendirilmesidir (Manthiou vd., 2014). Kaçış deneyimi ise festival alanını özümsemek ve oraya ait hissetmektir (Park vd., 2010). Eğitim deneyimi boyutu ise deneyim sonunda ortamda yöreye özgü kültürleri benimsemektir (Oh vd., 2007). Gerçekleştirilen festivallerde ziyaretçilerin deneyimleri zihinlerinde algılar oluşturur. Oluşan algı ve sonuçlar ise festival deneyimini şekillendirir. Festival deneyimlerinin olumlu sonuçlanması için insanların

üzerinde bırakılan etkinin olumlu olması gerekmektedir (Elands ve Lengkeek, 2012, s. 31). Literatürde var olan araştırmalar incelendiğinde: Yuan, J. ve Jang, S.'ın araştırmasında festival niteliğinin, memnuniyet, farkındalık ve davranışsal niyetler üzerindeki etkileri incelenmiştir. 'Şarap festivalinin rolünü keşfetmek' adlı araştırma kapsamında katılımcıların festival niteliğine ilişkin değerlendirmesinin memnuniyeti olumlu yönde etkilediği ve memnuniyetin yerel şarap ile imalathanelerine ilişkin farkındalık üzerinde olumlu ve doğrudan bir etki yarattığı ortaya konulmuştur. Festival niteliğinin ise davranışsal niyetleri doğrudan etkilemediği görülürken, memnuniyet ve farkındalık niyetlerle pozitif ve doğrudan ilişkilere sahiptir (Yuan, J. ve Jang, S., 2018). Baker ve Crompton yaptıkları araştırma kapsamında gerçekleştirilen festivalin niteliğinin memnuniyet ve davranışsal niyet üzerindeki etkilerini araştırmışlardır. Sonuçlara göre katılımcılar için hizmet kalitesi artırılırsa katılımcının sürekliliğinin sağlandığına ve ekonominin arttığına ulaşılmıştır. Festivalin kalitesi ne kadar iyi olursa katılımcıların memnuniyet düzeylerini, davranışsal niyetini doğrudan etkilediği sonucuna ulaşılmıştır (Baker vd., 2000). Bu çalışmada ise, Kastamonu Araç'ta bulunan Fındıklı ve Gölcük yaylalarında gerçekleştirilen yayla festivaline katılanların festival niteliklerine yönelik, deneyimleri ve memnuniyetleri ölçmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda literatür incelendiğinde Kastamonu literatüründe yaylalara yapılan bir festival deneyim ve memnuniyet ölçümlerine ulaşılamamıştır. Bu tez çalışması altı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde tez hakkında genel bilgilendirmenin yapıldığı giriş bölümü yer almaktadır. İkinci bölümde festival kavramının tarihsel süreci ve Türkiye'de düzenlenen 41 yayla festivaline yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ise festival nitelikleri, festival deneyimi, davranışsal niyet-memnuniyet kavramları yer verilmiştir. Dördüncü bölümde araştırmanın yöntemi, beşinci bölümde bulgulara ve altıncı bölümde ise elde edilen bulgularla sonuç ve öneriler yazılmıştır.

2. FESTİVAL KAVRAMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ

Festival teriminin kökeni Fransızcaya dayanmaktadır (Kişioğlu ve Selvi, 2013). Geçmişten günümüze kadar literatürde birçok tanımı yapılmıştır. Festivaller, insanların birbirlerine özel günlerini aktardığı ve bu aktarımlar sonucu her sene kutlanan özel anlar bütünü olarak tanımlanmaktadır. Bu anlar; tarihi olayların kutlanması ve belirli zamanların anılarak yansıtılmasına olarak nitelendirilmektedir (Smith, 1972, s. 170). Başka bir tanımı ise farklı nedenlerden dolayı oluşturulan yerli halkın katılımının ön planda tutulduğu etkinliklerdir (Falasi, 1987, s. 2). Festivaller farklı toplumları bir araya getiren eğlenceli aktivitelerdir. Sonunda oluşan memnuniyet ile her sene tekrarlanır. Bölgelerin turistik çekim gücünün artmasında ise önemli rol oynarken ayrıca (Delamere vd., 2001) kültürün gelişip yayılmasını sağlamaktadırlar (Getz ve Page, 2016). Festivallerin insanlar açısından en önemli değer yargılarından biri olmasının nedeni; kişilerin festivallerde bir araya gelerek bölgenin bilinirliğini ve insanlar arası kültürel aktarımı sağlamasıdır (Quinn, 2009). Festivaller ile ilgili alan yazın incelendiğinde gelenekler ve örf adetlerin gelecek nesillere aktarılması için yapılan kutlamalar olduğu ve bu kutlamaların aynı zamanda bölgelerdeki kültürlerin yayılmasında yeri yadsınamayacak ölçüde öneme sahip olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Festivallerin tarihi eski çağa dayandığı ve yıllar içinde değişimi hâlâ günümüzde insanlar arası etkileşimin yüksek olduğu etkinlikler olarak bilindiği için antropologlar tarafından bu sürecin araştırılması devam etmektedir (Ocak, 2006, s. 29). Festivallerin kutlanması Eski Yunan uygarlığına dayanmaktadır. Etkinliklerin temelinde tanrılar olduğu ileri sürülmüştür (Atak, 2009, s.37). Eski çağ toplumunda festivallerin konuları genellikle dinsel etkinlikler oluşturmaktadır. Bu etkinlikler geçmişten günümüze aktarılmış ve her yıl düzenlenmiştir. Yunanların en önemli kutlaması haline gelen Dionysus 'u (Şarap Tanrısı) anmak amacıyla yapılan eğlenceli günlere kadar festivalin gelişim süreci uzanmaktadır (Gürel, 2006, s. 22-23). İlk kez festival izlerine ise Mezopotamya uygarlığında rastlanmıştır. Mezopotamya'da Güneş Tanrısı Ra anma festivaline ait taş hiyeroglifler bulunmaktadır (Bilgili vd., 2012, s. 118). Festivallerin gelişimi din dışında her alanda gerçekleştirilmiş ve gelişim göstermiştir (Atak, 2009). Bu gelişimin 20. yüzyıldan sonra arttığı bilinmektedir. Yerli olan festivaller uluslararası boyutta taşınmış ve gelişmiştir. Antik Yunan'dan hala

sürekliliği devam eden danslar ve çeşitli eğlenceler günümüzde devam etmektedir (Stoeltje, 2005, s. 161).

2.1 Festival Türleri

Festivallerin yapıldığı alanlara gelen kişilerin hem eğlenceli bir ortamda yer alması hem de gerçekleştiği alana gelirleriyle destek sağlaması önemlidir. Sadece maddi olarak sağlamakla kalmazlar, aynı zamanda kültürler arası etkileşim de ön planda tutulur. Destinasyonlara alışılmışın dışındaki aktiviteler gerçekleştiğinden dolayı yeni bir turizm çeşidine ihtiyaç oluşmuştur. Bu ihtiyaç doğrultusunda oluşan turizm festival turizmi olarak nitelendirilmektedir (Şengül ve Genç, 2016, s. 81). Festival turizmi birçok alanda turizmin gelişmesine ve yayılmasına öncülük etmektedir. Farklı aktiviteler gerçekleştirmenin yanı sıra gelen turistlerin ilgilerini çekmek için destinasyonların ilgi çekici olmalarını sağlamak ve kültürel temalar oluşturularak markalaşmayı artırılmak hedeflenmektedir (Çoban ve Süer, 2018, s. 61). Festivalleri Smith üç kısma ayırmıştır. İlk olarak festivallerin çeşitlendirilmesinde mevsim geçişlerine önem verilmiş ve her mevsim gerçekleştirilen eğlenceler mevsimsel festivaller olarak gruplandırılmıştır. İkinci olarak ise Hristiyan eğlencelerine yer verilmektedir. Avrupa’da Hristiyan kutlamaların dünya çapında özenilmesiyle geleneksel hale gelmiştir. Üçüncü olarak ise sınıflandırmanın az katılımcıyla gerçekleştirilen etkinlikler olduğu belirtilmiştir. Bunlar sadece topluma özgü olmayıp ve dini günlerin de seremoni şeklinde kutlanmasını kapsamaktadır (Smith, 1997, s. 161-164). Dünyada festivaller çeşitli temalar etrafında çeşitlenmektedir (Atak, 2009, s. 40). Bunun ilk ayrımını Wasserman tarafından temalar ele alınarak yapılmıştır (Wasserman, 1984). Festivallerin farklı temalara göre nitelendirilmektedir. Yapılan sınıflandırma; bölgesel, yerel, ulusal, uluslararası, geleneksel, etkinlik tipi, tek ve çok alanlı olarak belirtilmiştir (Gül vd., 2013, s. 214). Festivaller izleyiciler açısından; Yerel festivaller, gelişmiş yerel festivaller, ticarileşmiş festivaller, tek kültürlü festivaller ve çok kültürlü festivaller şeklinde sınıflandırılmıştır (Wilson vd., 1982, s. 4).

Yerel Festivaller: Yerel festivalin gerçekleşmesinde yapılan yerin önemi büyüktür. Düzenlenen yerel festivaller kişilerin kültürlerinin gelişmesine katkı sağlamanın yanında yerli halkın festivallere katılmasıyla kimlik duygularını pekiştirmektedir. Kimlik duyguları güçlenen bireyler ise yerel festivallerin küreselleşmesinin önüne geçmektedirler. Gelişmiş yerel festivaller; yerel festivallerin aksine kültürlerin yerli olmayan insanlara öğretmeyi temel amaçları arasında bulundurur. (Hunyadi vd., 2006, s. 12-13).

Ticarileşmiş Festivaller: Bu festivaller yerli insanların ortaya koydukları faaliyetlerle halkın kutlamalarında ticari tutundurmalarıyla birlikte, yerel kültürün varlığı yok olana kadar popüler kültür olarak nitelendirilmektedir. (Wilson ve Udall, 1982, s. 4).

Tek Kültürlü ve çok Kültürlü Festivaller: Tek kültürlü festivaller yerli olmayan insanlar tarafından yönetilir ve yerli halk tarafından desteklenmez. Kültürün üyelerini ziyaretçi olarak görmez. Çok kültürlü festivaller ise Bu tür festivaller içinde birçok kültürü barındırır. Katılımcılar sunulan kültürün yeleri olma eğilimindedirler (Wilson ve Udall, 1982, s. 4).

Niş Festivali: Niş festivali var olan etkinlikleri daha da geliştirmek ya da iyileştirmek olarak nitelendirilmektedir. Festivalin ayırt edici özelliklerinin temelinde turizmin odaklı olması ve kurallar için uyulması gereken yönetmelikleri içermesi yer almasına karşın yine de bir kurula ihtiyaç duyulmamaktadır (Mallen ve Adams, 2008, s. 2-3).

Geleneksel Festivaller: Niş festivalin aksine festivalin gerçekleşebilmesi ve srekliiliğinin sürdürülebilmesi için bir yönetim kuruluna ihtiyaç vardır. Kurulun koyduğu kurallar çerçevesinde gelenekselleşmektedir. Nesillerden bu yana aktarım yapılması bu nedenle kolaylıkla olmaktadır (Green, 1997, s. 296).

Etkinlik Tipi Festivaller: Bir kültürün dışarıdan etkilenmesiyle ortaya çıkmıştır. Gerçekleşmesinin en temel amaçlarının başında öncelikle katılımcılar arası etkileşimin yüksek oranda sağlanması ve festival gelirinin olması yer almaktadır (Hall ve Sharples, 2008, s. 258).

Yıldırım'ın ise (2010) yaptığı sınıflandırma: sanat festivali, bölge tanıtım amaçlı festivaller, tarımsal ürün festivalleri, tarihi olay festivalleri, spor ve özel ilgi festivalleri, kültürel değerler festivalleri, dinsel festivaller ve doğa festivaller olarak dokuz gruba ayırmıştır. Doğa festivali içinde yayla festivaller de yer almaktadır.

2.1.1 Yayla festivali

Eski Türkçe 'de dilimize zamanla değişime uğrayarak gelen 'yaylag' kelimesinin zamanla değişmesiyle oluşmuştur. Anlamı ise dağda yer alan düz alanlar olarak ifade edilmiştir (Bilgiç, 2007, s. 26). İnsanların şehir hayatından uzaklaşmak istemeleri ve bu amaç doğrultusunda yaylalarda kalma isteklerinin artmasıyla yayla turizmi gelişim göstermiştir. Yayla yaşamına ve doğallığına artan istek üzerine yapılan festivallerle yaylaların hem gelir kaynağına katkı sağlanması hem de Türkiye'de yer alan yaylaların tanıtılması amaçlanmaktadır (Uluslan, 2009, s. 39). Bu amaç doğrultusunda yeni bir turizm çeşidi ortaya çıkmıştır. Bu turizm çeşidinin doğmasının en büyük etkenleri; yaylaların dinlendirici ve şehir gürültüsünden uzak alanlar olmasıdır. Bununla birlikte yerel halkın hem kültürlerini aktardığı hem de çeşitli etkinlikler düzenleyerek yaylaların adını duyurması amacıyla Türkiye'de yayla festivallerinde önemli ölçüde artış olmaktadır. Bunun temel nedeni ise insanların gelecek kuşaklara kültürlerini aktarma yollarının festivallerin önemli rol oynadığını ileri sürmeleridir (Somuncu, 2005, s. 28). Festival yerleri olarak genellikle Karadeniz yaylalarından başlayan yayla festivalleri Türkiye'ye yayılmaktadır. Yayılan bu eğlenceler yaylaların refahını insanlara yaşatarak güzel deneyimler kazandırmaktadır. Bölgenin kalkınması için festivallerin değeri yadsınamayacak ölçüdedir. Yayla alanında yer alan konaklamalar ve yöresel yemeklerin satışları, yayla festivallerinin çekim gücünü arttıran niteliktedir. Yaşatılan huzurla birlikte zihinde yer eden eğlenceler gün geçtikçe artmaktadır. Yaylaların geniş alana yayılan bölümünün Karadeniz'de olması dolayısıyla Karadeniz yayla festivalleri sıklıkla adından söz ettirmektedir (Doğanay ve Coşkun, 2013, s. 7-8). Temel amaç, insanların eğlenmesi, kültürel değerlere sahip çıkmasıyla gelecek kuşaklara aktarması ve insanların baskıdan uzaklaşması için festivallerin gelenekselleştirilmesidir (Bascom, 2010, s. 81).

2.1.1.1 Türkiye’de Gerçekleştirilen Yayla Festivalleri

2.1.1.1.1 Adana Kızıldağ Yayla Festivali

Adana’da Kızıldağ olarak bilinen yaylanın ismi rivayete göre; ailesini kaybeden bir kızın bu dağda yaşadığı ve oraya giden kişilere nereye gittiklerini sorulduklarında kızın yaşadığı yere gidip her istediklerini yerine getirdikleri söylenilmektedir. Kızın ölümünden sonra bulunan yere ‘Kızın Dağı’ adı verilmiş ve günümüzde ise Kızıldağ’a dönüştüğü söylenilmektedir. Bu dağın bulunduğu alanı değerlendirmek ve yayla turizminin büyük oranda gelişmesine katkı sağlamak için Kızıldağ yaylasında festivaller düzenlenmektedir. İlk festival ise Adana’nın Karasali ilçesinde yer alan Kızıldağ yaylasında 29 Ocak 2017’de 1.yayla festivali olarak gerçekleştirilmiş, 2.yayla festivali ise 21 Ocak 2019 tarihinde yapılmıştır. Festival kış ayına denk gelmesinden dolayı kar festivaline dönüşmüştür. Çocukların tatilini karne hediyesi olarak geçirdiği ve çeşitli etkinlikler içermektedir. Karasali Belediyesi tarafından herkese sucuk ekmek ikramları da sunulmaktadır. Festivalde halk müzikleri ve kartopu yarışmaları da bulunmaktadır. Yaylada kar kalınlığı iki metreye ulaşmıştır. Belediye tarafından festival alanına ücretsiz otobüslerle kolaylıkla ulaşım sağlanmıştır.

Fotoğraf 2.1: Adana Kızıldağ Yayla Festival Alanı (URL-1, 2023)

2.1.1.1.2 Amasya Kabaoğuz Yayla Festivali

Amasya'nın Gümüşhacıköy'ü, yer aldığı bölgede tunç döneminde gümüş madeniyle ünlenmiş ve bölgenin gümüş olarak adlandırılmasına neden olmuştur. Zamanla köyün adı, gümüş ve hacı köylerinin birleşmesiyle Gümüşhacıköy olarak kalmıştır. Gümüşhacı ilçesinde yer alan Kabaoğuz yaylası adının ise Oğuz boylarının bu bölgede yaşamasından dolayı Kabaoğuzlar olarak anıldığı bilinmektedir. Bölgede yer alan yaylada, Gümüşhacıköy ilçesinin Kabaoğuz yaylasında festivaller düzenlenmiştir. 18-20 Ağustos 2023 tarihlerinde 27.'si düzenlenmiştir. Festival Kabaoğuz köyleri kültür ve dayanışma vakfı tarafından her yıl düzenli hale getirilmiştir. Üç gün süren festivalde; davul gösterileri, şenlik ateşi yakılması, yöresel yarışmalar, voleybol turnuvaları ve ağılık seçimleri yapılmaktadır (URL-2).

Fotoğraf 2.2: Amasya Kabaoğuz Festivalinde Gerçekleştirilen Yarışlar (URL-3, 2023)

2.1.1.1.3 Ankara Kutludüğün Yayla Festivali

Ankara'nın Mamak ilçesinde bulunan Kutludüğün köyü, ismini Hz. Mevlana'nın ölüm yıl dönümü olan kutlu gün veya Kutludüğün olarak adlandırılmasından almıştır. Rabbine kavuştuğu günün kutlu gün olacağını ve Mevlana'nın ölüm gününün anıldığı bölgenin Kutludüğün olarak adlandırıldığını belirtmek gerekir. Mamak Belediyesi tarafından her yıl düzenlenen Kutlu Düğün Yayla Festivali 20 Ağustos 2023 tarihinde 9.'su gerçekleştirilmiştir. Festivalde yöresel kültür tanıtılmaktadır. Belediye başkanı tarafından katılanlara ayran ile nohutlu pilav ikram edilmiştir. Festival, ilk olarak 2014 yılında gerçekleştirilmiş. Geleneksel bir hale getirilerek her yıl Temmuz veya Ağustos aylarında düzenlenmiştir.

Fotoğraf 2.3: Ankara Kutlu Dügün 9.Festivalinden Görseller (URL-4, 2023)

2.1.1.1.4 Antalya Feslikan Yayla Festivali

Antalya’da Feslikan yaylası olarak anılan yaylanın Ege şivesine göre fesleğen olduğunun ve alanda fesleğenler bulunduğundan dolayı Feslikan olarak anıldığı söylenilmektedir. Konyaaltı’nda bulunan yayla şehir merkezine 45 km uzaklıktadır. İl merkezine yakınlığından dolayı yerli ve yabancı turistler için çekim gücü yaratmış ve deniz, kum, güneş için tercih edilen Antalya, turistler ile yerli halkın şehir gürültüsünden uzaklaşmak istemesiyle Feslikan yaylasına yönelmektedir. Antalya’nın önemli turizm kaynağı haline gelen yaylada her sene festivaller düzenlenmektedir. İlk festival 1998 yılında gerçekleştirilmiştir. Her yıl binlerce katılım sağlanan festivalde yağlı güreşler seyircinin en beklediği etkinlikler arasında yer almaktadır. Yüzlerce güreşçi yarışmaktadır. Festival alanının yakınında yer alan domuz uçan tırmanış alanı ise dağcılar için inanılmaz bir deneyim oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra katılımcıların eğlenmesi için her sene çeşitli sanatçıların katılımıyla unutulmaz bir atmosfer oluşturulmaktadır. Bölgenin tercih edilmesinin en büyük etkenleri arasında katılan bazı kişilerin dağa çıkarak orada bulunan TÜBİTAK Gözlemevi’nden dağ ve deniz manzarasının huzuruna erişmek istemesi yer almaktadır. Katılan bazı insanlar için 15 dakikalık bir mesafede hemen denizin bulunması dolayısıyla denizin serin sularında ferahlayıp unutulmaz deneyimler yaşamak istemeleri de önemli bir faktördür

Fotoğraf 2.4: Feslikan Yaylası Tırmanış Alanı ve Güreş Yarışı (URL-5, 2023)

2.1.1.1.5 Ardahan Bülbülân Yayla Festivali

Ardahan’da yer alan Bülbülân yaylasının ismi rivayete göre 93 Harbi’nden sonra tüm ülkelerin sınırları belirlendikten sonra Bülbülân yaylası ticaret merkezi olarak belirlenmiştir. Yaylanın adı ise 90 Harbi’nde askerin biri donmak üzereyken yolunu bir kuşa bakarak ilerlemesiyle ortaya çıkmıştır. Yaylada bulunan hana götürdüğünü, bu kuşun türünün ise bülbül olduğu belirtilmektedir; bu nedenle alana bülbül han denilmiş ve günümüzde Bülbülân olarak anılmaktadır (URL-6). Ardahan ile Artvin’in Ardanoç ilçesi sınırlarını da içeren kısımda yer alan yaylada Bağdeşen köyü muhtarı ve halk tarafından 2005’ten beri Bülbülân yaylasında festivaller geleneksel hale gelmiştir. Kemençe, tulum eşliğinde eğlenceler düzenlenmektedir. Festivalde çeşitli halk ozanları sahne almaktadır. At yarışları, uçurtma yarışı, yoğurt yarışı gibi çeşitli yarışların yanı sıra sürpriz çekilişler yapılmaktadır (URL-7). 2581 rakımlı Bülbülân yaylası Türkiye’nin en temiz havalarından biri olarak seçilmiştir. Bağdeşen dernek yönetimi tarafından Bülbülân yaylası turizme kazandırılmış ve kırsal turizmin gelişmesine katkı sağlamıştır (URL-8).

Fotoğraf 2.5: Ardahan Bülbulan Yayla Festival Alanı (URL-9, 2023)

2.1.1.1.6 Artvin Kafkasör Yayla Festivali

Artvin’de merkeze yaklaşık 8 km uzaklıkta bulunan yaylada konaklama yapılması için yapılmış bungalovlar bulunmaktadır. Festivale katılan insanlar doğanın eşsiz görünümü eşliğinde bungalovlarda konaklayıp 4 gün boyunca süren festivallere katılarak doğanın ve yaylanın huzurunu yaşamaktadırlar. Her yıl haziran veya temmuz ayında gerçekleştirilen festivalde yörenin kültürü ve sanatı da sergilenmektedir. 2023’te 42. Kafkasör Yayla Festivali düzenlenmiştir ve Artvin Belediyesi tarafından gelenekselleştirilmiştir. Festivalde her sene boğa güreşleri ön planda tutulmuş, 2023’te arenada 147 boğa güreştirilmiş ve şampiyon olan kişilere 475 bin TL verilmiştir (URL-10).

Fotoğraf 2.6: Kafkasör Yayla Festival Alanı (URL-11, 2023)

2.1.1.1.7 Balıkesir Kazdağı Karadenizliler Yayla Festivali

Balıkesir'in Havran ilçesinde Kaz Dağları Kumluca mevkiinde yaşayan Karadenizliler tarafından düzenlenmektedir. Festivalin temel amacı, atalarımızdan gelen otçu göçü kültürünün devamlılığını sağlamaktır. Otçu göçü olarak bilinen göç, insanların köy işlerinden yoruldukları, yol boyunca eğlenerek yöresel yemekler yiyerek yaylaya yaptıkları yürüyüşler olarak bilinmektedir. Bu nedenle Karadenizliler bu geleneği nerede yaşarsa yaşasın, kültürünü diğer yerel halka empoze etmektedir. Kemençeler eşliğinde horonlar oynanarak kutlamalar yapılmaktadır. 2023'te 17.Yayla Festivali düzenlenmiştir. Festivalde belediye tarafından keşkek, nohut, pilav ve hoşmerim tatlısı dağıtılmıştır (URL-12).

Fotoğraf 2.7: Balıkesir Kazdağı Karadenizliler Yayla Festival Alanı (URL-13, 2023)

2.1.1.1.8 Batman Sason Bal, Çilek ve Ceviz Yayla Festivali

Batman'ın Sason ilçesinde ilk kez bal, çilek ve ceviz festivali 30 Eylül – 01 Ekim 2023 tarihlerinde Mereto Dağı'nda gerçekleştirilmiştir. Festivalde çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir. Çocuk horon ekipleriyle festivale ayrı bir renk katılmıştır. Batman şehrinin bilinirliği ön planda tutulmuş ve şehre özgü bal, çilek ve ceviz satışları yapılmıştır. Sason'a ait organik ballar ise yüksek artırma ile satılmıştır. Hem Sason halkına hem de katılan kişilere yöresel yiyecekleri olan Danuk (haşlanmış buğdaydan yapılan yöresel yemek) ikramında bulunulmuştur. Batman için festivalin gerçekleştirmesinin en önemli sebebi terör olaylarının artık üzerlerinden atılmasıdır. Eski acılarını unutmak için kutlamalar yerli halkın yaralarını saracak ve insanların

Batman’a gelmelerini sağlayacaktır. Batman’ın Sason ilçesi eski adıyla ‘Kabil Ceviz’ olarak adlandırılmıştır. Bunun anlamı ise cevizi bol yer demektir. Bölgede ceviz, bal ve çileğin bol olması ve bunların Türkiye’de tanıtılması için festival gerçekleştirmektedir. Aynı zamanda yayla turizmiyle şehrin bilinirliği ve tanıtımı yapılmaktadır.

Fotoğraf 2.8: Batman Sason Bal, Çilek ve Ceviz Yayla Festival Alanı (URL-14, 2023)

2.1.1.1.9 Bayburt Uluslararası Dede Korkut Yayla Festivali

Bayburt Aydıntepe’de 2 bin 400 rakımda Masat yaylasında gerçekleştirilen ve 7 gün süren festival Bayburt Belediyesi tarafından düzenlenmektedir. Festivalin amacı, nesiller boyunca bilinen Dede Korkut’u anmak ve yaşatmaktır. Bu nedenle, Masat köyünde bulunan Dede Korkut Türbesi’nin ziyaretiyle festival başlatılmaktadır. Dede Korkut adına sempozyumlar düzenlenmektedir. Dede Korkut’un bilinmesi için herkese onu anlatılmaktadır. Her sene geleneksel hale gelen yayla festivalinde çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Çeşitli sanat sergileri yapılmaktadır. Her kitle düşünülerek gerçekleştirilen festival kapsamında eğlenceler de unutulmamış ve horonlar ile çeşitli ozanlar tarafından müzik şölenleri sergilenmektedir. Uluslararası festivale katılanlar ise şarkılar söylemektedir.

Fotoğraf 2.9: Dede Korkut Uluslararası Kültür ve Sanat Festival Alanı (URL-15, 2023)

2.1.1.1.10 Bilecik Oğul Paşa Yayla Festivali

Bilecik Osmaneli ilçesinde Oğul Paşa köyünde bulunan yaylada gerçekleştirilmektedir. Kırsal turizm ve yayla turizminin gelişmesine katkı sağlanmaktadır. Festivalin gerçekleştirilmesinde önemli ölçüde Osmaneli Belediyesi'nin katkılarıyla bölge tanıtımı yapılmaktadır. Şehrin önemli lezzeti ayva lokumu katılan herkese ikram edilmektedir. Her yıl haziran ayının ilk haftasında gerçekleştirilmektedir. Festivalde güreş yarışları yapılmış ve kazananlara hediyeler verilmiştir (URL-16).

2.1.1.1.11 Bitlis Nemrut Yayla Festivali

Bitlis Tatvan ilçesinde Türkiye'nin tek büyük krater gölünün kenarında düzenlenmektedir (URL-17). Tatvan'da gerçekleştirilen ve binlerce katılımın olduğu bu festivalde belediye tarafından çeşitli aktiviteler oluşturulmuştur. Bu aktiviteler hem yerli hem de yabancı turistlerin Nemrut krater gölünün bilinirliğini artırmak için büyük katkı sağlamaktadır. Festivalde yer alan aktivitelerden bazıları; judo, su kayağı ve halk oyunları gibi festivale renk katan etkinliklerden oluşmaktadır. Festivalin gerçekleştirilmesinin en temel amacı, Nemrut Kalderası ve Nemrut krater gölünü tüm Türkiye'ye duyurmak, bölgenin bilinirliğini ve turistik çekim gücünü artırmak olmuştur (URL-18).

Fotoğraf 2.10: Bitlis Nemrut Yayla Festivali Alanı (URL-17, 2022)

2.1.1.1.12 Burdur Anbarcık Köyü Yayla Kültür Festivali

Burdur'un Çavdar ilçesinde Anbarcık köyünde gerçekleştirilen festival alanının Anbarcık olarak anılmasının nedeni; rivayete göre Burdur'un bir köyünde ileri seviyede kıtlık başlamış olmasıdır. Kıtlığın sonunu getiren bir ermiş olduğu, bu ermişin her gelene buğday verdiği ve bu kadar buğdayın sonunun gelmediğinin, ermişe ait ambar olduğunu ve yerini kimsenin bilmediği söylenilmektedir. Kıtlığı bitiren ermiş senelerdir herkes tarafından anlatılmaktadır. Ermişin bulunduğu köy Anbarcık köyü olarak adlandırılmıştır (URL-19). 2006 tarihinde ilk defa gerçekleştirilen festival, köy halkının da yüksek katılımlarıyla her sene düzenlenmiş ve bölgenin tanıtılmasına katkı sağlamıştır. Köy halkı tarafından yapılan el emeği ürünlerin yazmalar, oyalar, lifler gibi satışı da yapılmaktadır. Bu satışlar köy halkına maddi destek sağlamaktadır. Çeşitli ozanların yer aldığı festivalde türküler ve yöresel oyunlar oynanmaktadır. Anbarcık köyünün muhtarı, festivalin asıl amacının; köy halkı dışında civar köylerin birbiriyle kaynaşmasını sağlamak için gerçekleştiğini dile getirmektedir (URL-20).

2.1.1.1.13 Bursa Otçu Göçü Yayla Festivali

Marmara bölgesinde gerçekleştirilen en büyük festivallerden biri olarak anılan otçu göçü festivali; Bursa'nın Keles ilçesinde yer alan Koca Yayla 'da Giresun Federasyonu'nun katkılarıyla her sene gerçekleştirilmektedir. Giresunluların otçu göçü geleneğini yaşatmaları için Bursa'da yaşayan Giresunlular, geleneksel olarak 8-9 Temmuz 2023'te 26. festivali gerçekleştirmiştir (URL-21). Doğu Karadeniz ve özellikle Giresun'da yaşayan kişiler mısır ve fındık zamanı işlerden yorulduklarında,

ara verdikleri dönemlerde dinlenmek için yaylaya çıkarlar. Yöresel yemeklerini yedikten sonra türküler ve horonlar eşliğinde eğlenip yorgunluklarını atmaktadırlar. Bu göçe ise ‘otçu göç’ denilmektedir. Kültürlerini yaşatmaları için yayla festivalleri doğmuştur. Her sene aynı dönemde yaylalarda kutlamalar yapmaktadırlar (Yılmaz ve Mutlu, 2018, s. 71). Giresun kültürünü yaşadıkları şehirde bulunan yaylalarda yaşatmak istemektedirler. Bursa’da yer alan Giresunlular festivalde çeşitli sanatçıların yer aldığı ve her sene daha fazla katılım sağlanan kendi kültürlerini yansıttıkları eğlenceler düzenlemektedirler. Festival kapsamında kemençeler ve tulumlar eşliğinde eğlenilmektedir. Giresun halkının yöresel yiyecekleri sunulmaktadır. Otçu göçü geleneklerinin Oğuz Çepni boyundan günümüze kadar devamlılığını sağladıkları belirtilmektedir (URL-22).

Fotoğraf 2.11: Bursa Otçu Göçü Yayla Festival Alanı (URL-23, 2023)

2.1.1.1.14 Denizli Yatağan Bıçakçılık ve Kefe Yaylası Festivali

Denizli’nin Serinhisar ilçesinde yer alan Kefe yaylasında Denizli Belediyesi tarafından Yatağan Bıçak Festivali düzenlenmektedir. Festivalin gerçekleşmesinin temel amacı, hem Kefe yaylasını tanıtmak hem de bıçakçılık kültürünün nesilden nesille aktarımını sağlamak ve Denizli’nin 12 ay boyunca turizmin durmaması için katkı sağlamaktır. Bu amaçla, belediye başkanı tarafından Kefe yaylasında bıçakçılık festivalleri düzenlenmektedir. Festival 172 bin metrekarelik alanda gerçekleştirilmektedir. Festival başlamadan önce kesici aletler atölyeleri gezdirilmektedir. Festival kapsamında birçok bıçak ustası yer almış ve demir dövme gösterileri gerçekleştirmiştir. Dünyaya nam salmış Yatağan bıçakları ustalar tarafından

sergilenmektedir. Festivalde mehteranlar ve halk oyunları sergilenmektedir (URL-24). Festivale katılım her geçen gün artmaktadır ve 6-9 Ağustos 2023 tarihinde gerçekleştirilen festivalde yüz binlerce katılım sağlanmıştır. Festivalde Denizli'ye özgü bıçakçılık ve kılıç sanatının dünya çapında tanıtılmasına katkı sağlanmıştır. 26.'sı gerçekleştirilen festivale katılanlardan bu tanıtımın turizmin gelişmesinin yanı sıra sürekliliğin artırılmasına yönelik çabaların sonuç verdiği belirtilmiştir. Her sene büyük sanatçıların katılmasıyla eğlenilmiş. Kefe yaylasının tanıtımı yapılmış, yayla turizmine katkı sağlanmıştır (URL-25). Osmanlı'dan beri Yatağan'ın simgesi haline gelen bıçakçılık İspanya ve Fransa'da bıçaklar yapıldığı ve Yatağan adında satıldığı için dünyaca Yatağan'ın tanıtılması ve bıçakların namının artmasına katkı sağlandığı bilinmektedir (URL-26). Denizli'de 25. Yatağan Bıçakçılık Festivali'nde farkındalık yaratmak için 28.000 erkeğe kadına el kalkamaz videosu izlettirilmiştir ve büyük ilgi çekilmiştir (URL-27).

Fotoğraf 2.12: Denizli Yatağan Bıçakçılık Festivali Demir Dövme (URL-28, 2024)

2.1.1.1.15 Düzce Kardüz Yayla Festivali

Kardüz yaylası, şehir merkezine 48 km uzaklıkta Gölyaka ilçesinde bulunmaktadır. Yayla 180 hektarlık alana uzanmaktadır. Kardüz yayla festivalinin gerçekleşmesinin amacı, yayla turizmini canlandırmak ve nesiller arası kaynaşmayı sağlamaktır. Gölyaka Belediyesi tarafından düzenlenmektedir. Festival, Gölyaka'dan Kardüz yaylasına otçu yürüyüşüyle başlamaktadır. Festivalde çim kayağı, çeşitli bisiklet ve motor yarışları yapılmaktadır. Düzce'ye özgü yemekler satılmaktadır. Yöresel sanatçılar konser vermektedir (URL-29).

2.1.1.1.16 Elâzığ Sarıççek Yayla Festivali

Türkiye'nin en büyük yaylarından biri olan Sarıççek yaylasında, konum olarak Malatya, Erzincan ve Sivas ilçelerini kapsayan alana kadar uzanmaktadır. Festivalin amacı, bölge turizmini artırmak ve ortak kültürün devamlılığını sağlamak gelecek kuşağın da bu kültürü bilmesi amaçlanmaktadır. Festival, Arapgir Belediyesi tarafından düzenlenmektedir. Festival kapsamında ağalık seçimi yapılmaktadır. Civar köylerden gelen kişiler arasında yapılan bu seçimde her sene farklı bir köyden biri ağa olmaktadır. Festivalde yöresel oyunların yanı sıra atta cirit atma da büyük dikkatle izlenmektedir (URL-30).

Fotoğraf 2.13: Elâzığ Sarıççek Yayla Festival Cirit Atma (URL-31, 2023)

2.1.1.1.17 Erzincan Dumanlı Yaylası Gençlik ve Doğa Festivali

Erzincan'ın Refahiye ilçesinde Dumanlı Yaylası'nda 2016'da ilk kez festival gerçekleştirilmiştir. Festival diğer festivallerin yanı sıra birçok aktivite içermekte olup iki gün sürmektedir. Mavi ve yeşilin bulunduğu alanda festivale katılmak isteyenler için çadır ve karavanlar da bulunmaktadır. Fotoğraf yarışmaları, dağ yürüyüşü, okçuluk, güreş ve kano gibi aktiviteler yer almaktadır. Festivalde kamp ateşi etrafında müzik dinletileri ve off-road etkinlikleri, festivalin vazgeçilmez aktiviteleri arasındadır (URL-32).

Fotoğraf 2.14: Erzincan Dumanlı Yaylası Gençlik ve Doğa Festivali (URL-33, 2023)

2.1.1.1.18 Giresun Uluslararası Kümbet Kültür ve Sanat Festivali

Giresun'a 60 km uzaklıkta Dereli ilçe sınırlarında yer alan Kümbet Yaylası'nda her sene Dereli Belediye Başkanı tarafından düzenlenmektedir. Festivalin temel amacı, Karadenizlerin geleneği olan otçu göçünü sürdürmektir. Fındıkları toplamadan önce gerçekleştirilen festival, insanların yorgunluğunu atması için yapılmaktadır. Tarlalardan yaylaya gidene kadar türküler eşliğinde eğlenmektedirler. Yaylada ise Giresun'a özgü oyunlarla yorgunluklarını atmaktadırlar (URL-34). İlk Kümbet Yaylası'nda otçu göçü olarak nitelendirilen festival 1988'de gerçekleştirilmiştir. 1989 da ise Kümbet Yayla Festivali olarak kutlanmıştır. Festival uluslararası boyut kazandığı için ismi " Uluslararası Kümbet Kültür ve Sanat Festivali " olarak kutlamalara devam edilmiştir ve Karadeniz kültürünün sürdürülmesi için gelenekselleştirilmiş, kültürün devamlılığı sağlanmıştır. Her yıl temmuz ayının ortalarında binlerce insanın katılımıyla gerçekleşmektedir. Festivalin en ilgi duyulan alanı ise ağalık seçimidir. Her sene ağalık seçimi festivalde yapılmaktadır. Ağalık seçimi festivale katılanlar arasında açık artırma ile gerçekleştirilmektedir. En çok parayı verene yayla ağalığı verilmektedir. Seçilen kişiden alınan parayla da yayla giderlerine katkı sağlanmaktadır (URL-35). Valilik tarafından festivale katılanlar için kamp ve karavan dışında kalabilmeleri amacıyla 100 kişilik otel inşa edilmiştir. Dereli Belediyesi festivalin en önemli amacının hem yöre insanlarının birbirine olan hasretlerinin giderilmesini sağlamak hem de yaylayı dünya çapında duyurmak ve kültürlerini yaymak olduğunu söylemiştir (URL-36).

2.1.1.1.19 Gümüşhane Kadirga Yaylası Festivali

Gümüşhane'nin Kürtün ilçesinde yer alan Kadirga Yaylası ismi, bölgede bulunan başka bir oymakbaşıyla Kadir Ağa'nın oymağı arasında kavga çıkmasına neden olmuştur. Oymakbaşı olan Kadir Bey bu kavgada vefat etmiş ve kavga ettikleri alan olan Kadirga Tepesi'ne gömülmüştür. Kadir Bey'in defnedildiği alanda yer alan kayaya Kadir Kaya denilmiştir. Zamanla değişikliğe uğrayarak Kadirga olarak anılmaya başlanmıştır. Ölümünden sonra tepede festivaller yapılmaya başlanmıştır. Her yıl temmuz ayının 3. haftası düzenlenmektedir. 600 yıllık bir geçmişi bulunan festivalin kutlanmasının temel amacı Türk kültürünü yansıtmaktır. Karadenizli otçuların göçünün devamlılığını sağlamak için gerçekleştirilen festivalin temelinde insanların tarlalardaki yorgunluklarını yaylalara çıkararak eğlenmek, yorgunluklarını atmak yatmaktadır. Yaylaya kadar gitmeleri otçu göçü olarak ifade edilmiş ve süreklilik için Otçular Haftası olarak kutlamalar yapılmıştır (URL-37).

2.1.1.1.20 Hakkâri Berçelan Yaylası Festivali

Hakkâri merkeze 18 km uzaklıkta yer almaktadır. Hakkâri'de yer alan yaylanın adı Kürtçe 'Çel' kaya Berçelan, iki kaya birleştiği alan olarak adlandırılmıştır. Berçelan yaylası da iki kayanın birleştiği alanda bulunduğu için Berçelan olarak nitelendirilmiştir. Berçelan yaylasında festivaller 2013 yılında ilk kez düzenlenmiştir. Hakkâri Belediyesi tarafından organize edilmektedir. Festival üç gün sürmektedir. Festival alanında bulunan ekoloji panelinin tanıtımı son günde yapılmaktadır (URL-38). Festivali diğer festivallerden ayıran etkinlik olarak Kürtçe bilgi yarışmaları düzenlenmektedir. Yörenin çatışmalardan uzak, barış içinde hayat sürmeleri için festivaller çok iyi gelmektedir. Yasaklanmayan yayla olan Berçelan yaylasında, terörün 20 yıl sonra izini biraz da olsun unutmak için şenlikler yapılmaktadır. Şenlikler, hem yörenin güzel yaylalarını kullanmak hem de yaylaları turizme kazandırmak amacıyla düzenlenmiştir. Festivalde yöreye has yiyecekler de bulunmaktadır. Festival alanında kamp severler çadırlarını kurmuş ve yaylada inanılmaz görsel şöleni fotoğraflamışlardır. Yöresel kıyafetlerle Kürtçe halaylar ve şarkılarla eğlenmişlerdir (URL-39).

2.1.1.1.21 Hatay Belen Yayla Festivali

Hatay Belen’de yer alan yaylanın isminin Belen ilçesinde yaşayan Türkmenler tarafından verildiği belirtilmektedir. Belen, Türkmençe "iki dağı bölen yol" olarak bilindiği için yaylanın adı da Belen olarak kalmıştır (URL-40). Belen Belediye Başkanı, ilçemizin tanıtımı yapılmazsa ilçemizin gelişemeyeceğini ifade etmektedir. Bu doğrultuda hem ilçenin bilinmezliği hem de yayla kenti olan Belen’i turizme kazandırmak için festivaller yapmaya karar vermiştir. Belen’de gerçekleştirilen bu festivallerde gastronomi şehri olduğu için Hatay mutfağını hem tanıtmak hem de bu kültürü yaymak amacıyla gastronomi yarışmaları düzenlenmiştir. Festivalin açılışını yemek yarışıyla başlatmalarının temel nedeni, mutfaklarına verdikleri önemi yansıtmak ve Hatay Belediyesi’nin bu kültürün önemine dikkat çekmek için başlangıcı yarışla açmasıdır (URL-41). Festival kapsamında mehteranlar, çocuk oyunları ve en önemlisi ise aba güreş müsabakaları düzenlenmiştir. Belen’in meşhur meyvesi olan incir tanıtımları yapılmış ve çeşitli ünlülerle festivale renk katılmıştır (URL-42).

2.1.1.1.22 İzmir Kozak Yayla Festivali

Bergama ve Ayvalık arasında bulunan Kozak Yaylası, adını burada bulunan çam kozalaklarından almaktadır (URL-43). İzmir’in yaylalarını tanıtmak ve Kozak Yaylası’nda yetişen çam fıstıklarının bilinirliğini sağlamak, kalitesini tüm şehirlere yaymak amaçlanmıştır. Doğa ve yayla turizminin gelişmesi için İzmir Belediyesi tarafından düzenlenmektedir. Festival kapsamında çeşitli yarışmalar, semah gösterisi ve keşkek dövme etkinlikleri gerçekleştirilmektedir (URL-44). Festival alanında 110 üretici tarafından stantlar kurulmuş; bu stantlarda yerli halkın tarlaya ektikleri domates, üzüm gibi ürünlerin yanı sıra reçeller ve çam fıstığının tanıtımını daha iyi yapmak için çam fıstığından tatlılar yapılmıştır. Festivalde çam fıstığının yanı sıra önem gören İzmir’e has üzümler de yer almaktadır. En iyi üzüm yarışmaları yapılmaktadır. Kozak Yaylası’nda yetişen çam fıstıkları, ülkenin %80’ini, dünyanın %10’luk kısmını karşılamaktadır (URL-45).

2.1.1.1.23 Kahramanmaraş Ayran Pınar Yayla Festivali

Kahramanmaraş'ın Çağlayancerit'te yer alan Ayran Pınar yaylasında çıkan suyun renginden dolayı bölgenin adı Ayran Pınar olarak adlandırılmıştır. Pınardan akan bembeyaz su ile pınarın hem herkes tarafından bilinmesini sağlamak hem de terör etkilerini azaltmak amacıyla bölgede festivaller yapılmaktadır. Festival, Çağlayancerit Belediyesi katkılarıyla düzenlenmektedir. (URL-46). İlk festival 2019'da düzenlenmiştir. Festival, hem gurbetçiler hem de yerli halk tarafından yoğun ilgi görmektedir. Çağlayancerit'e özgü yemekler ve kültürü tanıtılmıştır. Festivalde çeşitli aktiviteler yer almaktadır. Bunlar çuval yarışı, ip çekme ve yöresel oyunlardır (URL-47).

Fotoğraf 2.15: Kahramanmaraş Ayran Pınar Suyu (URL-46, 2023)

2.1.1.1.24 Karaman Karacaoğlan Yayla Festivali

Karaman Sarıveliler olan yerin adı eskiden Baş Dere olarak bilinmektedir. 19. yüzyılda bölgede Sarıveliler adı verilen bir topluluk yaşamıştır. Bulundukları alana isimleri verilmiştir (URL-48). Sarıveliler yaylasında düzenlenen festivalin amacı insanların bir arada olması ve yaylanın bilinirliğinin yanı sıra yörenin tanıtımının ve etkinliklerin devamlılığının sağlanması için her sene geleneksel olarak düzenlenmektedir. Festivalin ilk gününde animasyonlarla başlamış, sonrasında Karacaoğlan diyarı olarak bilinen Taşeli platosu olduğu için Karacaoğlan şiirleri okunmuştur. Bunun nedeni ise Karacaoğlan'ı unutmamak ve herkesin bilmesini sağlamaktır. Şehitler için Kur'an okunmuştur (URL-49). Festivalin ikinci gününde ise eşeklerle yayla turu yapmak

isteyenler, Eşek safari olarak nitelendirilen etkinliğe katılmakta ve katılımcılar büyük ilgi göstermektedir. Festival katılım oranı her sene artmaktadır (URL-50).

2.1.1.1.25 Kayseri Çalıçukur Yayla Festivali

Kayseri'nin Talas ilçesinde yer alan Çalıçukur bölgesinde geleneksel olarak her sene festivaller yapılmaktadır. Talas Belediyesi tarafından organize edilen festivalde bölgenin birlik ve beraberliğini sağlamak amaçlanmış, belediye başkanının gelecek nesillere kültürümüzü aktarmanın en iyi yolunun festivallerin devamlılığı olduğunu dile getirmiştir. Belediye tarafından çocukların mutluluğu ön plandadır; onlar için çeşitli etkinlikler yapılmıştır. Çuval yarışları, çocukların en mutlu olduğu yarışların başında gelmektedir. Mahalle muhtarının özel ikramları festival katılımcılarına dağıtılmıştır ve insanların karnını doyurmuştur. Eğlence üst seviyede tutulmuştur (URL-51).

Fotoğraf 2.16: Kayseri Çalı Çukur Yayla Festivali Çuval Yarışı (URL-51, 2023)

2.1.1.1.26 Kırklareli Bağ Bozumu Yayla Festivali

Kırklareli bağ bozumu dönemi, üzüm bağlarındaki tüm üzümlerin toplandığı zaman olarak bilinmektedir. Ağaçlarda kalan son üzüme kadar toplanmasına bağ bozumu denilmektedir. Toplama dönemi genel olarak eylül ve ekim aylarındadır. Bu dönemde festivaller organize edilmektedir (URL-52). Kırklareli Kent Konseyi ve belediye tarafından her sene Yayla Meydanı'nda 'Yayla Bolluk Bereket Hasat ve Bağ Bozumu Festivali' düzenlenmektedir. Festival, yöresel kıyafetli kişiler tarafından yapılan

yürüyüşle başlamaktadır. Alanda yöreye özgü yiyeceklerin yapımı izlenilmektedir. Bulama ve kuskus yapımı, festival katılımcılarına özel olarak öğretilmekte ve satışları yapılmaktadır. Mustafa Kemal Atatürk'ün Kırklareli ziyareti sırasında yöreye özgü içecek olan hardaliyeyi Kemal Atatürk'e ikram etmişler ve çok beğenen Atatürk, milli içecek yapılmasını söylemiştir. Bunun üzerine gelenek haline gelen ve coğrafi işaret alan içecek, her sene festival alanında yer alan atölyelerde yapılmaktadır. Hardaliye, alkolsüz bir içecek olarak bilinmektedir. Sadece içinde üzüm, hardal tohumu ve vişne yaprağı bulunmaktadır. Atölyelerde bunun yapımı öğretilmiş ve gelenekselliğin sağlanması amaçlanmıştır (URL-53). Festivalin en renkli yanlarından biri çeşitli yarışmalar düzenlemektir. Bunlardan bazıları; 'en iyi üzüm üreten' ve 'en iyi çilek üreten' yarışlarıdır (URL-54). Festivalde tonlarca üzüm ikram edilmiştir. Festivalin temel amacı, Trakya'ya has yöresel ürünlerin tanıtımını yapmak ve yayla turizmine katkı sağlamaktır. Bu bağlamda yöreye özgü tüm ürünlerin satışının sağlanacağı standlar kurulmuş ve yerli, yabancı katılımcılara bunlar tanıtılmıştır. Geleneksel ürünlerin sürekliliğini sağlamak için her sene festivaller yapılmakta, katılımcılar önünde geleneksel ürünler yapılarak gelecek nesillere kültürün taşınması hedeflenmektedir (URL-55).

2.1.1.1.27 Kocaeli Başiskele Ercuva Yayla Festivali

Kocaeli'nin Başiskele ilçesinde bulunan Ercuva Yaylası'nda her sene Başiskele Belediyesi tarafından festival düzenlenmektedir. Festivalin amacı, yerli ve yabancı katılımcıların kaynaşması, yayla turizminin ve bölgenin gelişmesidir. 2019'da ilk kez düzenlenen festival kapsamında alanda kalmak isteyenler için festival alanında çadırlar ve kamp alanları kurulmuştur. İki gün boyunca kesintisiz eğlence düzenlenmiştir. Festival alanında her kesime yönelik eğlenceler sunulmaktadır. Çocuklara özel oyun alanları yapılmıştır. Büyükler için ünlü sanatçılar sahne almıştır. Karadeniz müziğiyle horonlar oynanmıştır. Çeşitli yarışmalar düzenlenmektedir. Bunlardan en dikkat çeken yarış, ödüllü ok atma yarışıdır. Bu yarış için güvenli alanlar oluşturulmuştur. Belediye başkanı, Başiskele halkının hava sıcaklıklarından ve şehirden uzaklaşarak yorgunluğunu atması için her sene bu festivalin devamlılığının sağlanacağını ve yaylalarda eğlenceler yapılacağını dile getirmiştir. Hem halk için hem de bölgemiz için bu etkinlikler, gelişmenin yanı sıra bölgenin tanıtılması açısından

önem arz etmektedir. Kurulan stantlarda yöresel ürünlerin satışı da halka katkı sağlamaktadır.

Fotoğraf 2.17: Kocaeli Ercuva Yayla Festivali Ok Yarışı (URL-56, 2023)

2.1.1.1.28 Konya Yalılıyük Gölçük Yayla Festivali

Konya'nın ilçesi olan Yalılıyük olarak anılan bölgede yer alan Hüyük'ten dolayı isminin Yalılıyük olduğu rivayet edilmektedir. Belediye tarafından 2023'te 10'uncusu düzenlenen festivalin amacının insanların birbirinden uzaklaşması ve kaynaşmayı unutmaları nedeniyle belediye başkanı bunun çözümünün festivaller olduğunu söylemiştir. Festivallerin eski gelenek ve göreneklerin yaşatılmasını sağlamak için önemli olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda festivaller, kaynaşmanın ortak alanlarını oluşturmaktadır. Festivalde unutulmuş kültürler yaşatılmak istenmiştir. İlk olarak Kur'an okuyarak başlanmıştır. Eski gelenekler yerine getirilmiştir. Yöresel kıyafetlerle halk oyunları oynanmış ve mehter gösterileri yapılmıştır. Çocukların eğlenmesi için Karagöz ile Hacivat gösterileri yapılmıştır.

Fotoğraf 2.18: Gölçük Festivali Mehteranlar ve Karagöz (URL-57, 2023)

2.1.1.1.29 Ordu Çambaşı Yayla Festivali

Ordu'nun Kabadüz ilçesinde yer alan ambaşı Yaylası, Ordu'nun önemli turizm merkezlerindendir. Turizmi canlandıran merkez olarak anılan ambaşı Yaylası, Ordunun bilinirliğini artırmak amacıyla kullanılmakta ve yaylada Ordu Belediyesi ile ilçe belediyesinin ortak organize ettiğı festivaller düzenlenmektedir. Bu festivaller, binlerce rakım yükseklikte olan ambaşı Yaylası'nda yapılmaktadır. Bunun nedeni, yaylayı turizme kazandırmaktır. Festivalin amaçlarından en önemlisi ise ilçe halkının kışın yaptıklarını yazın bu festivallerde satarak kazanç sağlamaktır. Eğlence ve ticaretin bir arada olduğı festival gelenekselleştirilmiştir. Festival kapsamında yerel halka çeşitli yarışmalar düzenlenmektedir. Bunlar arasında en güzel hayvan yarışması, en iyi peynir veya bal yarışması gibi birçok etkinlik yer almaktadır. Kazanan kişilere çeşitli ödülleri verilmiştir. Bunun yanı sıra eğlencede unutulmamış, çeşitli sanatçıların konserleriyle ve horonlar, halaylar eşlik etmiştir. ambaşı Yaylası'nda yazın gerçekleştirilen festivalin yanı sıra kış festivalleri de düzenlenmektedir. Yaylada kayak keyfine varılmaktadır. Çeşitli kızak yarışları ise eğlencelere renk katmıştır. ambaşı Yaylası, hem yaz hem kış festivalleri düzenleyerek turizme büyük katkı sağlamakta ve kış turizmi, kırsal turizm ve yayla turizminin bir arada gerçekleştiğı alan olarak bilinmektedir (URL-59).

Fotoğraf 2.19: Ordu Çambaşı Yayla Festival Alanı (URL-59, 2024)

2.1.1.1.30 Argan Yayla Festivali

Ordu'nun Akkuş ilçesinde yer alan Argan Yaylası, 1700 rakımlı alanda Ordu Belediyesi ve ilçe belediyesi tarafından etkinlikler organize edilmiştir. İlçede hem kış turizmi hem de yaz festivalleri düzenlenmektedir. İlçe, kış turizm merkezi haline

getirilmektedir. Festival kapsamında çeşitli yarışlar düzenlenmektedir. Gençler, eğlenerek kızak yarışlarına katılmaktadır (URL-60). Festivalin temel amacı, bölgede turizmin dönemlik değil, aynı zamanda tüm ay boyunca turizme katkı sağlaması ve tüm Türkiye'ye yaylanın bilinirliğini artırmaktır. Çeşitli oyunlar, halat çekme ve horon gibi yöreye özgü geleneksel oyunlar oynanmıştır.

Fotoğraf 2.20: Argan Yayla Festivali Kızak ve Halat Yarışı (URL-61, 2024)

2.1.1.1.31 Düzoba Yayla Festivali

Ordu'nun Kumru ilçesinde yer alan Düzoba Yaylası'nda 24. Geleneksel Festival Temmuz ayında düzenlenmiştir. Alanda çeşitli yarışmalar düzenlenmektedir. Güreş müsabakaları, 300 kişiden fazla pehlivanın katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Şenlik Ağası seçilmiştir. Yapılan güreş yarışmaları sonunda ödüller verilmiştir (URL-62). Festivalin amacı, güreş yarışları düzenleyerek insanlar arası etkileşimi sağlamaktır. Festival, ilçe belediyesi ve kaymakamlık tarafından düzenlenen yerli eğlencelerdir (URL-63).

Fotoğraf 2.21: Düzoba Yaylası Güreş Yarışları (URL-63, 2024)

2.1.1.1.32 Rize Uluslararası Dağcılık Turizm ve Yayla Festivali

Rize’de Uluslararası Dağcılık Turizm ve Yayla Festivali ilk kez 1998 Ağustos ayında gerçekleştirilmiştir. Festival, Kaçkar Dağları'nda yapılmaktadır. 1998 yılında kurulan dağcılık kulübü tarafından organize edilmiştir. Her yıl uluslararası bir boyut kazandırılmakla birlikte, Kaçkar Dağları'na tırmanışlar yapılmaktadır. Dağcılar ise kesinlikle eğitimini almış kişiler olmak zorundadır ve düşünceleri ise "dağcılığın eğlencesi zirvededir" demektelerdir. Yürüyüşe katılmak isteyen yerli ve yabancı turistler eşliğinde 5 gün süren dağ yürüyüşü gerçekleştirilmektedir. Katılımcıların yüksek basınca alışmaları için her gün gitgide daha yüksek basınçlı alanlara kamp kurmaktadır. Tırmanmaya katılmak istemeyen katılımcılara ise düzenlenen çeşitli etkinlikler bulunmaktadır (Kırılmış, 2020).

2.1.1.1.33 Ovit Yayla Festivali

Rize’nin İkizdere ilçesinde yer alan Ovit Yaylası, adını yaylada bulunan arılardan almaktadır. 23. gerçekleştirilen festival, 4-6 Ağustos’ta Ekşioğlu Vakfı tarafından organize edilmektedir. Çeşitli sanatçıların katıldığı festivalde, çeşitli yöresel oyunlar gerçekleşmektedir. Bunlar; barak, teke, zeybek ve horon gibi etkinliklerdir. Festival kapsamında geleneksel yiyecekler ve kültürel ürünler tanıtılmıştır. Festivale civar illerden de katılım yüksektir. Rize’ye özgü geleneksel el sanatları da yer almaktadır. Yörede hayvancılığa özendirmek için inekler arası yarışma organize edilmiştir. Yarışmaya katılan ineklerden hangisi güzel seçilirse, inekleri yetiştirenlere ödül olarak yem verilmiştir. Diğer yarışmalar ise gençlere özgü yumurta ve halat çekmedir. En önemli ve dikkat çeken yarış ise yayla alanındaki çöpleri toplamak; bu hem çevrenin temiz tutulmasını sağlamış hem de yaylanın korunmasını ve sürdürülebilir bir çevre bırakılmasını amaçlamıştır. Yayla, sürdürülebilir turizme katkı sağlamıştır (URL-64).

Fotoğraf 2.22: Ovıt Yaylası İnek ve Mıhlama Yarışı (URL-65, 2024)

2.1.1.1.34 Rize Ayder Yayla Festivali

Rize'nin Çamlıhemşin ilçesinde yer alan Ayder Yaylası, en ün kazanmış yaylalardandır. Rivayete göre; Çamlıhemşin'de yaşayan bir ağanın kızı amansız bir hastalığa yakalanmıştır. Derman bulamayan baba, en son bir ümit şifacıya baktırmış. Şifacı, kızını tek bir bitki ile iyileştireceğini, bunu bulursa eski sıhhatine kavuşacağını söyler. Ağa bunun üzerine herkese duyurur; o otu getirene kızını vereceğini söylemiştir. Adamın biri otu ararken çok acıkmış ve ceylanı okla vurmuş, hava karanlıkmiş. Ceylanın buharlı bir suda iyileşerek çıktığını görmüş ve otu aramaktan vazgeçip kızı da buraya getirmiş. Ama gündüz su yok olmuş, geceyi bekletmiş; sadece ay ışığında gözüken dere, kızın şifası olduğunu ve aylı derenin günümüze Ayder olarak kaldığı söylenilmektedir (URL-66). Rize'de gerçekleşen bu festivalin amacı, uluslararası bilinirlik ve yayla turizminin ile kış turizminin gelişmesine katkı sağlamaktır. Her sene kutlanan geleneksel hale gelen şenlik, 27/28.01.2024'de ilçe kaymakamı ve belediyesinin organizasyonu ile beraber 16'ncısı gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, yaylada yağın karın soğukluğuna aldırmadan birçok aktivitede eğlenmişlerdir. Kar rafting, kızak yarışı, Karadeniz'in olmazsa olmazı horon ve ünlü sanatçıların katılımıyla gerçekleşmiştir (URL-67). Ayder, sadece mevsimsel olarak kullanmak dışında her mevsim turizme katkı sağlamak için yazın kırsal turizme, kışın ise festivallere ev sahipliği yapmaktadır. Festivale civar şehirlerden katılım oldukça yüksek; otellerde bulunan bungalovlarda yer bulmak çok zor hale gelmiştir. Festival, turizmin gelişmesine büyük katkı sağlamaktadır. Kalacak yer bulamayan kişiler alternatif olarak kamp yapmaktadırlar. Festival kapsamında Ocak 2024'de

gerçekleştirilen kış festivalinde en büyük kardan adamı yapma yarışması düzenlenmiş ve büyük ilgi odağı olmuştur; sonucunda ödülleri verilmiştir. Ayder Yaylası, Karadeniz bölgesinin en temiz havasına sahip olan ve festivallere katılımın yaz kış arttığı yaylalardan biridir (URL-68).

Fotoğraf 2.23: Rize Ayder Yaylası Halat Yarışı ve Festival Alanı (URL-69, 2024)

2.1.1.1.35 Sakarya Akyazı Acelle Yayla Festivali

Sakarya’da yer alan Acelle Yaylası’nda Güzelleştirme Derneği tarafından festival düzenlenmektedir. 20-30 Temmuz 2023’te 34. festival kutlanmıştır. Her sene geleneksel hale gelen festival, Temmuz ayında düzenlenmektedir. Festival kapsamında Karadeniz’e has eğlenceler yer almaktadır. Yayla ağaları seçilmektedir. Çeşitli sanatçılarla birlikte eğlenceler yapılmıştır. Akyazı Belediyesi tarafından aşure ikram edilmiştir. Festival alanında kalmak isteyenler için çeşitli konaklama olanakları sunulmakta, kamp tutkunları için kamp alanları oluşturulmuştur. Konaklamak isteyen kişiler, civarda bulunan otellerin yanı sıra çadırlar kurabilmektedir (URL-70).

Fotoğraf 2.24: Sakarya Akyazı Acelle Yayla Festivali Alanı (URL-71, 2024)

2.1.1.1.36 Şırnak Beytüşşebap Kuzu Kırpma Festivali

Şırnak Beytüşşebap olarak anılan ilçenin anlamı, Beyt ve Şebap Arapça kelimelerinden türetilmiş olup "gençlerin evi" demektir. İlçenin Laleş yaylası ise adı "sessizlik" olarak bilinmektedir. Adını bu nedenle Laleş olarak nitelendirilmektedir. Geleneksel Beytüşşebap Kuzu Kırpma Festivali'nin 2'ncisi 14 Temmuz 2023'te düzenlenmiştir. Festival alanına kolay ulaşım sağlansın diye ücretsiz servisler kaldırılmıştır. Festival kapsamında çeşitli yarışmalar düzenlenmektedir. Bunlar arasında en iyi peynir, yoğurt, koç ve kuzu kırpma yarışları organize edilmektedir. Gerçekleşen çeşitli konserlerin yanı sıra çocuklar için parklar kurulmuş ve yöresel yemekler sergilenmiştir. Çeşitli dengbejler şarkılar söylemiştir (URL-72).

Fotoğraf 2.25: Şırnak Geleneksel Kuzu Kırpma ve Yoğurt, Peynir Yarışı (URL-73, 2024)

2.1.1.1.37 Tekirdağ Geleneksel Yayla Festivali

Tekirdağ'da yaşayan Karadenizler Derneği tarafından kültürlerin devamlılığını yaşatmak için festivaller organize edilmektedir. 23-25 Haziran 2023'te 19'uncusu gerçekleştirilmiştir. Temel amaç, Karadeniz'e duyulan özlemi gidermek ve kültürlerini yaşatmak için düzenlenmektedir. Yöreye özgü sanatçıların katılımıyla horonlar oynanmaktadır. Geleneksel kıyafetlerin ve yemeklerin satıldığı stantlar yer almaktadır. 100 binlerce kişi katılmıştır (URL-74).

2.1.1.1.38 Trabzon Hıdır Nebi Yayla Festivali

Trabzon'un Akçaabat ilçesinde bulunan en önemli yaylalardan biri olarak bilinen Hıdır Nebi yaylasının dillerden dillere dolanan bir isim rivayeti bulunmaktadır. Bu

rivayete göre Hıdır Nebi bölgesi olarak adlandırılan alanda zalim bir adam olan Argolos adında, Rumlar döneminde bölgede yaşamış ve herkes ondan korkarmış. İnsanlara o kadar zulmedermiş ki kimse karşısına çıkamazmış. Bu durumdan bıkan iki kardeş, ‘Hızır ve Nebi’ olduğu söylenen zalim adamı yaylada öldürmüş ve bunun üzerine yaşayan halk, bölgeye Hıdır Nebi adını vermiştir. Argolos’un zulmünden kurtulmalarının şerefine eğlenceler düzenlemişlerdir. Bu geleneği devam ettiren Karadenizliler, Hıdır Nebi Derneği tarafından geleneğin devamlılığı sağlanmaktadır (Köse, 2001, s. 75). Akçaabat’ın yayla turizminin gelişmesine katkı sağlamak için festivaller düzenlenmektedir. Festival kapsamında yöresel ürünlerin satılarak köylülere gelir kaynağı oluşturulmasının yanı sıra katılan kişilere unutulmaz deneyimler kazandırmak için çeşitli sanatçılar konser vermiştir. Festivalde konuşma yapan belediye başkanı, turizmi artırmak ve yaylaya gelenlerin rahat konaklayabilmeleri için otel yapılacağını da dile getirmiştir (URL-75).

2.1.1.1.39 Zonguldak Gümeli Yayla Festivali

Zonguldak’ın Alaplı ilçesinde yer alan Gümeli Yaylası’nda ilçe belediyesi ve Gümeli arıcıları tarafından festivaller düzenlenmektedir. Festivalin düzenlenmesinin temel amacı, bölgeyi turizme kazandırmak ve yapılan balların tanıtımını sağlamaktır. İlçenin gelişmesi ve kültürün tanıtılması ön planda tutulmuştur. Festival kapsamında en önemli ürünü olan bal, kestane ve ıhlamur çiçeklerinden yapılmıştır. Katılımcılara da acı bal ikram edilmiştir (URL-76).

Fotoğraf 2.26: Zonguldak Gümeli Yayla Festivali (URL-76, 2024)

2.1.1.1.40 Kastamonu Araç Fındıklı ve Gölcük Yayla Festivali

Kastamonu'nun Araç ilçesine 17 km uzaklıkta bulunan Fındıklı ve Gölcük yaylalarını turizme kazandırmak için 2021 tarihinden itibaren festivaller düzenlenmektedir. Festivali organize eden Kastamonu Üniversitesi öğretim görevlisi Hikmet Haberal, yayla turizmine katkı sağlamak ve Kastamonu'da birçok turizmin bir arada yapılabileceğini hedeflemektedir. Bunlar yayla, kırsal ve kış turizmi olarak nitelendirilmektedir. Araç'ta yer alan yaylayı turizme kazandırmakla birlikte, yaylada yer alan 30 tane çivi kullanılmadan inşa edilmiş ahşap evlerin yaylaya kattığı muazzamlık gösterilmektedir. Civar şehirlerden katılımın her sene artarak gittiği festivalin bilinirliği arttıkça, yörenin turizmine katkı sağlanmaktadır. Festival kapsamında herkes düşünülmüştür. Festival üç gün sürmektedir. İlk gün kamp sevenler kamp alanlarına yerleşmektedir. Alanda katılan kişilerin her ihtiyacı ön planda tutulmaktadır. Belediyenin tahsis ettiği kabinlerde özel tuvaletler kurulmuştur. Yöreye özgü yiyeceklerin satıldığı stantlar yer almaktadır. Stantlarda yemeklerin yanı sıra pastırma, sucuk, sarımsak gibi yöresel ürünler satılmaktadır. Festivale katılım Ankara, Bolu, Çankırı, Karabük gibi birçok ilden olmuştur. Festivalde çeşitli oyunlar düzenlenmektedir. Bunlar halat yarışı, kazık, çuval yarışı gibi birçok aktivite düzenlenmekte ve ödüller verilmektedir. Akşamları ise meşalelerle yürüyüşler yapılmaktadır. Yayla alanında ateşler yakılmış, üç gün boyunca eğlencelere devam edilmektedir. Kastamonu Üniversitesi öğrencileri için kampüste üç gün boyunca yaylaya servis kaldırılmıştır. Araç Belediyesi tarafından ise Araç otogarından yaylaya servisle ulaşım sağlanmaktadır. Ulaşımından yemeğine kadar her türlü destek düşünülerek organizasyon yapılmaktadır. Bu bağlamda festivale katılanlara eğlencelerin yanı sıra Araç'ta yer alan İntaş Mağarası'na isteyen kişiler götürülmektedir. Festivalin temel amacı, saklı cennet olan Karadeniz'in uçsuz bucaksız yaylalarını ve kültürünü tanıtmaktır (URL-78).

Fotoğraf 2.27: Kastamonu Araç Fındıklı ve Gölcük Yayla Festival Alanı (URL-79, 2024)

2.2 Kastamonu Yaylaları

Anadolu’da yayla yaşamı, kendine özgü coğrafyası ve iklimiyle kültürün en önemli taşınma yoludur. Türk halkı, Çin yazıtlarında sürekli su olan yerlere göç etmelerinden dolayı konargöçer olarak adlandırılmaktadır (Subaşı, 2004: 2). Anadolu’dan kalma yayla geleneği hâlâ devam ettirilmekte ve yaylalar turizme kazandırılmaktadır. Yaylaların çoğunluğu ise Karadeniz Bölgesi’nde yer almaktadır. Kastamonu, Karadeniz’de yer alan önemli turizm potansiyeline sahip yaylalara sahiptir. Bu yaylalar (Kara, 2008: 89-90); “Araç ilçesinde; Dereyayla Bölgesi (Munay, Fındıklı, Başköy, Sıragözü ve İki Ornaz, Kirazlı Yaylaları), Daday ilçesinde; Oluklu Yayla Mevkii, Ballı Dağ Mevkii, Azdavay-Pınarbaşı ilçesinde; Suğla Yaylası, Küre ilçesinde; Belören Köyü Mevkii, Ayrancı Yaylası, Tosya ilçesinde; Kösen Çayırı Yaylası, (Yeşilgöl) Sekiler Yaylası, Dipsizgöl Yaylası, Devrekani ilçemizde; Alaman Dağı Mevkii, Yaralıgöz Mevkii, Belovacık Köyü, Balıklı Göl, Bozkurt ilçesinde; Gürcü Yaylası, Mamatlar Yaylası, Göynük Dağı, Sarıcaörük Yaylası, Bakacaoğlu Yaylası, Asarbaşı Yaylası, Karacaoğlan Yaylası” bulunmaktadır. Kastamonu’da

bulunan yaylaları korumak için Kastamonu Üniversitesi tarafından projeler gerçekleştirilmektedir. Araç ilçesinden başlayarak 58 km yol boyunca yer alan 33 yayla, turizme kazandırılmak amaçlanmıştır. Yerli halkın kırsal ekonomiye katkı sağlamaları için yaylaların korunması ve tanıtılması ön planda tutulmaktadır (URL-77).

3. FESTİVAL NİTELİKLERİ, FESTİVAL DENEYİMİ, MEMNUNİYET VE DAVRANIŞSAL NİYET İLİŞKİSİ

3.1 Festival Nitelikleri

Festivaller, kişilerin boş zamanını değerlendirmek, yeni deneyimler edinmek ve sosyalleşme açısından önemli etkinliklerdir (Cole ve Chancoller, 2009, s. 324). Festivallerin en önemli özelliği, yapılan bölgenin bilinirliğini artırmak ve kültürel aktarımın gerçekleşmesine katkıda bulunmaktır. Bu aktarım sonucunda olumlu memnuniyetler, katılım oranlarını artırmaktadır (Morais ve Lin, 2010, s. 193). Festivallerin gerçekleştirildiği ortam ve festivalin nitelikleri, katılımcılara pozitif ya da negatif yönde etki etmektedir. Festivaller, düzenlendiği bölgedeki potansiyel katılımcılara ve katılım sağlayacak farklı gruplara göre tasarlanmaktadır (Getz, 2008, s. 403). Festivaller, düzenlendiği bölgeler için ciddi bir imaj ve gelir kaynağıdır. Etkinliklerin düzenlendiği bölgelerde yer alan kuruluşlar tarafından ekonomik katkı sağlandığı için, bölgeyi yöneten kişiler tarafından destek verilmektedir. Festival katılımcıları tarafından yapılan destek ise, bölgeye katılım sağlayan yerli ve yabancı turistlerin yaptığı harcamalardan oluşmaktadır (Lee vd., 2007, s. 59). Gelecek yıllarda etkinliklerin devamını sağlamak için, katılımcılar üzerinde olumlu yönde etki bırakarak tekrar ziyaret etmeleri için deneyim ve memnuniyetleri önem arz etmektedir (Jung vd., 2015, s. 277). Festival nitelikleri ile ilgili literatür incelendiğinde birçok araştırma bulunmaktadır. Yuan, J. ve Jang, S. festival niteliğini, memnuniyetin, farkındalık ve davranışsal niyetler üzerindeki etkileri: ‘Şarap festivalinin rolünü keşfetmek’ başlıklı çalışmasında, katılımcıların festival niteliğine ilişkin değerlendirmesinin festivalden memnuniyeti olumlu yönde etkilediğini ve memnuniyetin yerel şarap ile imalatanelerine ilişkin farkındalık üzerinde olumlu ve doğrudan bir etki yarattığını ortaya koymaktadır. Festival niteliğinin ise davranışsal niyetleri doğrudan etkilemediği görülürken, memnuniyet ve farkındalık niyetlerle pozitif ve doğrudan ilişkilere sahiptir (Yuan, J. ve Jang, S., 2018). Crompton, J.L. ve Love, L.L. gerçekleştirilmiş oldukları araştırmalarında: Bir festivalin niteliğinin değerlendirilmesinde alternatif yaklaşımların tahmin edici geçerliliğine bakmışlardır. Sonuçları ise, aktif spor turistleri için sadakatin temel belirleyicisinin festivalin kalitesi

olduğunu göstermektedir. Tekrar katılımın ise festivallerin niteliğine bağlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Crompton vd., 1995).

3.2 Festival Deneyimi

Festivallerin temelini yerli ve yabancı ziyaretçilerin deneyimleri oluşturur. Deneyim, katılımcıların çevrelerine yansıttıkları ve zihinlerinde yer edinen kısım olarak adlandırılmaktadır (Lee ve Shafer, 2002). Bu kavramın ilk tanımı, Pine ve Gilmore tarafından insanların bilinçaltında yer almak için yapılan etkinlikler olarak ifade edilmiştir. Schmitt ise deneyimi, gidilen yerdeki işletme sahibinin ve orada bulunan kişinin duyduğu hazzı birbirlerine geçirmesi olarak tanımlamaktadır; kısacası, işletmeci gelen misafirlere duyguları yansıtmalı ve tekrar gelme isteğini uyandırmalıdır. İnsan beyninde bir yerin olumlu olmasını sağlayabilecek tek kişinin işletmeci olduğu ileri sürülmüştür (Bütüç, 2019). Deneyim, farklı boyutları ortaya çıkmaktadır. Bu boyutlar, Pine ve Gilmore tarafından dört ana başlıkta ayrılmıştır: eğlence, eğitim, estetik ve kaçış deneyimi (Pine ve Gilmore, 2011, s. 72). Bu ayrım festival deneyimini tüm boyutları ile ele alır. Eğlence boyutu, katılan kişilerin etkinlikte gösterdikleri performanslar ve gösterilerle eğlence deneyimini oluşturur (Rivera vd., 2015). Estetik deneyimi ise gerçekleştirilen alanın ve hizmetin değerlendirilmesidir (Manthiou vd., 2014). Kaçış deneyimi, festival alanını özümsemek ve oraya ait hissetmektir (Park vd., 2010). Son deneyim ise eğitimidir; bu deneyim sonunda ortamda yöreye özgü kültürleri benimsemektir (Oh vd., 2007). Turizm kapsamına yeni olarak giren festival deneyimi, son dönemlerde literatürde önem kazanmıştır. Festival deneyimi, kişilerin ortamda hissettikleri duyguların tekrarını yaşama isteği olarak tanımlanmaktadır (Getz, 2007, s. 183). Kişilerin eşsiz deneyimler yaşamasında ortamda gerçekleştirilen etkileşimin yeri önemlidir. Kişiler arası deneyimler, duygusal yansıtımları içerir (Getz, 2012, s. 28). Deneyimler, olaylarla karşılaşma ve onları yaşayarak gerçekleşmektedir. Deneyimler, insanların duyularına ve zihinlerine etki etmektedir. Etki sonucunda deneyimler; duysal, duygusal, davranışsal ve ilişkisel değerlerden oluşmaktadır. Bu deneyimler, katılımcılara farklı festival çeşitlerinde bile kendilerinden anlamlar içeren deneyimler sunmaktadır (Goldblatt, 2011, s. 13). Festivaller, her kesim insanın katıldığı, statü kalıplarının kalktığı, kültürlerini birbirlerine aktardığı bir toplum olma deneyimini

yaşatmaktadır (Sözen, 2015, s. 120). Festival deneyimi, kişilere ait olma hissinin yanı sıra sosyalleşmenin yardım etmesi açısından önemlidir (Nicholson ve Pearce, 2001, s. 453). Sosyalleşme, kişilerin kimliklerinin farklılaşmasına ve gelişmesine katkı sağlamaktadır (Getz, 2012, s. 29). Festival deneyiminin temelinde tüketim yer almaktadır (Page ve Connell, 2012, s. 5).

Festival deneyimi, katılımcıların deneyimine göre şekillenmektedir. Olağandışı etkinlikler yaşamak isteyen katılımcılar, farklı kültürleri deneyimlemek için festivallere katılım sağlamaktadırlar (Cundy, 2016, s. 17). Katılımcılar tarafından festivalde yapılan hizmetten, ortamdan ve eğlencelerden oluşan her şey deneyimi kapsamaktadır (Page ve Connell, 2012, s. 11-12). Festival deneyimleri için katılımcıların üzerinde olumlu etki bırakılması amaçlanmaktadır. Olumlu etki bırakılan festivallerde insanlar birbirleriyle etkileşim sağlayarak akıllarında olumlu deneyimlerini aktararak yeniden gelme isteği uyandırmaktadırlar (Gyimóthy ve Larson, 2015). Festivaller kapsamında insanların zihninde en etkili kalma yöntemini ve olumlu deneyim etkilerinin davranışsal niyete etkisini bilmek önemlidir. Festivaller her zaman insan zihninde etkileyici bir yere sahiptir. Gündelik yaşamın stresinden uzaklaşmak için insanlar farklı deneyimler yaşama isteğini artırmaktadır. Bu strese iyi gelecek aktiviteler yapmaktadırlar. Her deneyim, insanlar üzerinde farklı etkiler bırakır. Katılımcılar, bulundukları festivalde yaşadıkları duygusal, bilişsel ve davranışsal olayların tamamı deneyimi oluşturmaktadır (Li vd., 2021, s. 2). Her insanın aldığı deneyim aynı olamaz. Bazılarında gidilen alanın güzelliği, bazılarında ise gerçekleştirilen yörenin kültürel değerlerinin içselleştirilmesi zihinde kalır. Bu nedenle gerçekleştirilen ortam aynı olsa bile insanların festival deneyimi farklı olarak nitelendirilmektedir (Li ve Petrick, 2006, s. 239-240).

Festival deneyiminde, yerin öneminden çok insanın üzerindeki etkisi ön planda tutulmaktadır. İnsanların üzerinde bıraktıkları etki sayesinde süreklilik sağlanmaktadır. Katılımcıların zihninde bırakılan etki, tekrar gelme isteği ve çevresine anlatma sayesinde festivallerin sürekliliğinin sağlanmasında en önemli etkenlerden biridir (Crompton ve McKay, 1997, s. 425-426). Bu nedenle bu etkene önem verilip ziyaretçi memnuniyetleri üst düzeyde tutulmaktadır (Mohr vd., 1993, s. 90).

3.3 Davranışsal Niyet

Davranışsal niyet, yerli veya yabancı turistlerin bir destinasyon üzerinde olumlu veya olumsuz geri dönüş aşaması olarak nitelendirilmektedir. Kişilerin deneyimleri ile bir sonraki davranışlarının şekillenmesi için ortak noktayı ifade etmektedir (Zeithaml vd., 1996, s. 33). Davranışsal niyeti Oliver (1996) "bir eyleme katılmanın teyit edilmiş bir olasılığı" olarak tanımlamıştır (Ryu vd., 2010, s. 425). Davranışsal niyet, turistlerin deneyimini etkileyen en önemli unsurlardandır. Bu bağlamda, deneyimlerinin olumlu sonuçlanması için davranışsal niyetleri incelenmeye ve turizm için katıldıkları alanlara tekrar gelmelerinde aracı görevi görmektedir (Chen ve Tsai, 2007, s. 1115). Davranışsal niyetlerin anlaşılması, bölgelerin gelişmesinde katkı sağlamaktadır. Davranışsal niyete yönelik işletmeler, eksikliklerini tamamlamakta ve olumlu deneyimler kazandırmaktadır (Smith vd., 2010, s. 21). Turist deneyimi sonucunda nasıl davranıldığını belirleyen kısımda davranışsal niyet ortaya çıkmaktadır. Davranışsal niyet, kişilerin katıldığı alanlara geri gelmesi için zihinde olumlu etkilerin ön planda oluşturulması ve çevreye yansıtılması ile bilinirliğini artırmasında önemli rol oynamaktadır. Davranışsal niyetin olumlu sonuçları; (1) katıldıkları alanlarla ilgili olumlu ifadeler söylemek, (2) çevreye önermek, (3) katılımdan doğan memnuniyetle tekrar katılma isteğinin oluşması, (4) alandan daha çok hizmet almak ve (5) fiyatların yüksekliğini kabul etmektir (Zeithaml vd., 1996, s. 82). Bunun yanı sıra, olumsuz etkilere de yol açan davranışsal niyette destinasyonu beğenmeme ve çevreye tercih etmemeleri yer alır (Chen ve Tsai, 2007, s. 1116). Davranışsal niyetler iktisadi ve toplumsal olarak iki grupta incelenmektedir (Smith vd., 1999). İktisadi davranışsal niyet, katılımcıların yeniden hizmet satın alma istemesi ve hizmetleri doğrudan maddi olarak etkilemesi olarak nitelendirilmektedir (Anderson ve Mittal, 2000). Toplumsal davranışsal niyet ise katılımcıların çevrelerine olumlu şeyler söyleyerek tercih edilmesine sağlamaktır (Ölmez, 2017, s. 61).

3.4 Memnuniyet

13. yüzyılda ortaya çıkan memnuniyet kavramı Latince ‘satis’ kelimesinden gelmiştir. Memnuniyet kavramı, insanların hizmet karşısında gösterdikleri tutum olarak nitelendirilmektedir (Lee ve Back, 2008, s. 331). 19. yüzyılda Soğuk Savaş'ın bitmesiyle serbest piyasa kavramının gelişmesiyle birlikte tüketici memnuniyeti kullanımı yaygınlaşmıştır (Kondo, 2001, s. 867). Memnuniyet, tüketici beklentisinin sonucunda oluşan düşüncelerdir (Oliver, 2014, s. 3). Oliver’ın tüketici memnuniyeti üzerine oluşturduğu model, beklenti-onaylama modeli, bu doğrultuda kişinin satın almasından hizmetine kadar oluşan tutumun memnuniyeti şekillendirdiğini göstermektedir. Bilim insanları arasında memnuniyetin bir süreç olarak mı yoksa bir sonuç olarak mı görülmesi gerektiği tartışmalıdır. Pek çok yazar memnuniyetin gerekliliğini önermektedir (Yi, 1990). Jones ve Sasser'e (1995) göre, şu ana kadar müşteri memnuniyeti üç tür müşteriye tanımlamaktadır: (a) müşterilerin isteklerini karşılayamayan ve memnun olmayanlar, (b) beklentilerin karşılanması ve biraz memnun müşteriler ve (c) beklentileri önemli ölçüde gerçekleşen son derece memnun müşterilerdir. Memnun bireyler, sadık müşteriler haline gelir ve yeniden satın almaya devam ederler (Jones, vd., 1995; Lin, s. 2006). Literatürde yapılan araştırmalar doğrultusunda memnuniyetin bilişsel bir süreç olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Mano ve Oliver, 1993). Westbrook (1987), memnuniyetin değerlendirme gerektiren bir süreç olduğunu iddia etmiştir. Oliver (2010), memnuniyeti “kişinin tatmin tepkisi, tatmin derecesi” olarak nitelendirmiştir.

Memnuniyet, hizmet üzerinde duygusal etkiyi göstermektedir (Ha ve Jang, 2010; Oliver, 2010). Festivallerde ise memnuniyetin önemi büyüktür. Festivallere katılan katılımcıların memnuniyet düzeyleri üç boyuttan oluşmaktadır: tekrar gelme isteğinin oluşması, memnuniyetlerini başkalarına sunma ve genel değerlendirmeleridir (Chi ve Qu, 2008, s. 624). Katılımcıların tatmin düzeyleri yüksek olan festivallere katılım oranının da yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Memnuniyet düzeyi, yapılan yerin hem kültürel aktarımının sağlandığı hem de bilinirliğinin arttırılmasında önemli rol oynamaktadır (Saçlı, 2020, s. 509). Memnuniyet düzeyleri, davranışsal niyeti doğrudan etkilemektedir (Ho vd., 2022, s. 427). Memnuniyet düzeyinin olumlu olması, katılımın artmasına ve yapılan yerin bilinirliğinin yanı sıra kültürünün

aktarımına ve ekonomik katkı sağlamaktadır (Cole ve Illum, 2006, s. 160-161). Etkinliklerin düzenlendiği alanlarda yöresel yiyecekleri tanıtan ve satan kişiler ile katılımcılar arasındaki ilişki, festival memnuniyetini olumlu veya olumsuz ölçüde etkilemektedir. Memnuniyetin öncülleri olarak deneyimler ve gelecekteki davranışsal niyetler, festival ortamından duyulan memnuniyetin bir sonucudur (Wu vd., 2014, s. 1297).

3.5 Festival Nitelikleri ve Festival Deneyim İlişkisi

Festival deneyimi ve festival nitelikleri literatürü incelendiğinde; Lin, Y. H. ve Lee, T. H., Tayvan'ın en büyük geleneksel kültür festivallerinden biri olan ve en uzun tarihe sahip festival olan 2018 Lugang Dragon Boat Festivali'ni ziyaret eden turistler arasında otantik deneyim ile festival kimliği ve yer kimliği arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Araştırma sonuçları, teorik modele göre otantiklik deneyiminin, festival imajı ve festival değeri aracılığıyla memnuniyeti etkilediğini göstermektedir. Hem katılımcının festival kimliği algısını hem de mekân kimliğini güçlendirmektedir (Lin vd., 2020). Alan vd. (2019) araştırmaları, 24. Uluslararası Adana Film Festivali'ni ve 54. Antalya Uluslararası Altın Portakal Film Festivali'ni katılan katılımcıların festival algısı ve festivalden memnuniyet düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. Katılımcıların memnuniyetleri üzerinde etkili olan festival algısı boyutlarının uluslararası Antalya ve Adana film festivallerinde farklılaştığı bulunmuştur. Memnuniyet üzerinde sosyal, kültürel yararlar ile bireysel ve kentsel yararlar etkili olurken, Antalya Film Festivali'nde yalnızca bireysel ile kentsel yararlar etkili olmuştur (Alan vd., 2021). İlgili alanyazında, daha önce yapılmış olan çalışmaların sonuçları göz önüne alınarak şu hipotezler geliştirilmiştir:

H1: Festival niteliklerinin ziyaretçilerin festival deneyimleri üzerinde anlamlı etkisi vardır.

H1a: Festival niteliklerinin bilişsel katılım üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

H1b: Festival niteliklerinin fiziksel katılımı üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

H1c: Festival niteliklerinin yenilik yaşama üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

H1d: Festival niteliklerinin duyuşsal katılımı üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

3.5.1 Festival deneyimi-memnuniyet-davranışsal niyet ilişkisi

Kişilerin etkinlikler karşısında duyuşsal, bilişsel ve ilişkişel olarak oluşan duyguların tamamı deneyimi oluşturmaktadır (Biaett, 2013, s. 15). Festivaller, kişiler için deneyimin en iyi kazanıldığı ortamlar olarak bilinmektedir (Mason ve Paggiaro, 2012). Alan yazında yapılan çalışmalar incelendiğinde, festival deneyiminin kişilerin memnuniyeti üzerinde anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır (Papadimitriou, 2013). Festival deneyimi ve memnuniyetle ilgili ilişki, Bilgi İşleme Teorisi'ne dayanmaktadır. Teoriye göre, deneyimler davranışları etkiler; davranışlar ise memnuniyeti şekillendirir. Sosyal ortama bakılarak şekillenir (Salancik ve Pfeffer, 1978, s. 226). Lindsay ve Norman (1977), bilgi işleme teorisine göre, insanların deneyimledikleri bilgilerin kişilerin zihninde kalacağını ve saklı tutulacağını savunmuşlardır. Festivallerde ise katılımcıların deneyimledikleri duygular, hafızalarda yer edinerek sonraki etkinliklere katılma sürecinde katkı sağlamaktadır (Manthiou vd., 2014, s. 23). Festival katılımcılarının sürekliliğinin sağlanabilmesi için, festival deneyimleri ve memnuniyetlerin sonunda oluşan davranışsal niyetlerin yeniden satın alınmasına, müşterilerin birbirlerine memnun olduklarını söylemesine ve tekrar gitmek istemelerine katkı sağlamaktadır (Liu, Marchewka vd., Lu ve Yu, 2005). Alanla ilgili literatür taraması sonucu turist memnuniyetinin, ulaşması için istediklerinin karşılanmasıyla oluştuğu belirlenmiştir (Heung vd., 2000). Festival deneyimi, memnuniyet ve davranışsal niyetleri literatürü incelendiğinde; Girish ve Chen, deneyim, sadakat ve memnuniyet ilişkilerini incelemişlerdir. İşpanya'da gerçekleştirilen San Fermin festivalini evren olarak ele almışlardır. Araştırma sonuçlarında ise otantikliğin deneyimi olumlu etkilediği ve uyarılmanın da memnuniyet ile festival sadakatine olumlu etkileri olduğu ortaya çıkmıştır. Festival sadakati ile memnuniyet arasında pozitif bir ilişki olduğu saptanmıştır (Girish vd., 2015). Hermann vd., Beer Festival katılımcılarının festival deneyiminin, memnuniyetlerine ve davranışsal niyetlerine etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular, sadece duygusal katılımın memnuniyeti olumlu yönde etkilediğini ve bu durum sonucunda katılımcıların tekrar festivale katılmasını ve çevresine önermesini sağladığını göstermiştir (Hermann vd., 2020).

Papadimitriou araştırmasında, Patros Festivaline katılan kişilerin festival deneyimlerinin, memnuniyet ve davranışsal niyetle bağıını bulmak amaçlanmıştır. Sonuç olarak, festival deneyimlerinin davranışsal niyeti ve memnuniyeti önemli ölçüde etkilediğı ortaya çıkmıştır (Papadimitriou, 2013). İlgili alanyazında, daha önce yapılmış olan çalışmaların sonuçları göz önüne alınarak şu hipotezler geliştirilmiştir:

H2: Ziyaretçilerin festival deneyimleri memnuniyetleri anlamlı bir etkisi vardır.

H3: Ziyaretçilerin festival deneyimleri davranışsal niyetlerini anlamlı bir etkisi vardır.

4. YÖNTEM

4.1 Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırma, Kastamonu Araç'ta yapılan festivalin niteliklerinin belirlenmesi ve festival niteliklerinin festival deneyimleri, memnuniyet ve davranışsal niyetle olan ilişkisinin ortaya konulması, bölgenin tanıtılması ve literatüre katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Analizler doğrultusunda festival alanına önerilerde bulunmak hedeflenmiştir. Tezin önemi ise Kastamonu'da kırsal, yayla ve kış gibi çok yönlü turizm türlerinin bir arada gerçekleştirildiği yaylaların bulunması ve bu yaylaların bilinirliğini sağlamanın yanı sıra, Fındıklı ve Gölcük yaylalarında festivalde yapılan deneyim memnuniyet anketleri sonucunda alanın nasıl memnuniyet ve davranışsal niyet bıraktığını belirlemenin yanı sıra, literatürde yaylaların adından söz ettirmektir.

4.2 Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

Araştırma Araç'ta bulunan Fındıklı ve Gölcük yaylarında düzenlenen yayla festivaline katılım, 18 yaş ve üzerindeki katılımcılarla sınırlandırılmıştır. Kastamonu'nun Araç ilçesinde yer alan yaylalar, 2021 tarihi itibarıyla turizme kazandırılmak istenmiştir. Bu doğrultuda festivaller düzenlenmiştir. Festival, Kastamonu'nun yayla turizmi açısından önemini ve bilinirliğini artırması açısından önem arz etmektedir. Turizm fakültesi tarafından düzenlenen festival kapsamında yerli üreticilerin ürünlerinin pazarlaması için pazar alanı oluşturulmuştur. Kastamonu'ya has yöresel sarımsak, pastırma, sucuk gibi ürünler satılmaktadır. Yapılan yöresel yemekler ve oyunlar, katılımcılara sunulan ortam ve lezzetlerin nasıl bir deneyim bırakacağı düşüncesiyle yayla araştırma kapsamına alınmıştır.

4.3 Araştırmanın Modeli ve Hipotezler

Araştırma için geliştirilen araştırma modeli Şekil 1’de verilmiştir.

Şekil 4. 1: Araştırma Modeli

Araştırma modeli kapsamında aşağıdaki hipotezler geliştirilmiştir;

H1: Festival nitelikleri ziyaretçilerin festival deneyimleri üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

H1a: Festival nitelikleri bilişsel katılımı anlamlı bir etkisi vardır.

H1b: Festival nitelikleri fiziksel katılımı anlamlı bir etkisi vardır.

H1c: Festival nitelikleri yenilik yaşamayı anlamlı bir etkisi vardır.

H1d: Festival nitelikleri duyuşsal katılımı anlamlı bir etkisi vardır.

H2: Ziyaretçilerin festival deneyimleri memnuniyetleri anlamlı bir etkisi vardır.

H3: Ziyaretçilerin festival deneyimleri davranışsal niyetlerini anlamlı bir etkisi vardır.

4.4 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Kastamonu Araç Fındıklı ve Gölcük yaylasında gerçekleştirilen festivalde 18 yaşından büyük katılanlar oluşturmaktadır. Festival ikinci kez düzenlendiği için evren net olarak bilinmemektedir. Kolayda örnekleme yöntemi

tercih edilmiştir. Katılan kişilere toplam 338 anket yapılmış, 22 anket eksik olduğu için çıkarılmıştır. 316 anket değerlendirmeye alınmıştır.

4.5 Veri Toplama Yöntemi ve Aracı

Çalışmada ilk olarak konu ile alakalı geniş bir literatür taraması yapılmıştır. Ardından kaynaklardan elde edilen veriler incelenmiştir. Kaynaklara ulaşmada tezler, makaleler, dergi ve gazete haberleri ile belediye sitelerinden yararlanılmıştır. Daha sonrasında hazırlanan anket formu katılımcılara uygulanarak elde edilen veriler gerekli yöntemler doğrultusunda analiz edilmiştir. Çalışmada veriler; Kastamonu Araç'ta yapılan festivalin niteliklerinin belirlenmesi ve festival niteliklerinin festival deneyimleri, memnuniyet ve davranışsal niyetle olan ilişkisinin belirlenmesi, bölgenin tanıtılması ve literatüre katkı sağlamak amacıyla hazırlanmış anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Bu anket formu katılımcılara gönüllülük esasına göre uygulanmıştır. Anket formu beş kısımdan oluşmaktadır. Birinci bölümde festival niteliklerini ölçebilmek amacıyla Jung vd. (2015) çalışmasında yer alan 14 ifade ve Crompton ve Love (1995) çalışmasında yer alan beş ifade olmak üzere toplam 19 ifadeye yer verilmiştir. İkinci bölümde ise festival deneyimini ölçmek için Geus vd. (2016) tarafından geliştirilen duyuşsal, bilişsel, fiziksel katılım ve yenilik yaşama boyutlarından oluşan, ikisi karşıt (reverse) olmak üzere toplam 18 ifadeye yer verilmiştir. Bu ifadeler ardından beşinci bölümde ziyaretçilerin tatmini ve davranışsal niyetini ölçmek amacıyla Jung vd. (2015) tarafından geliştirilen tatmine ilişkin üç, davranışsal niyete ilişkin üç ifade kullanılmıştır. Anket ifadeleri 5'li Likert ölçeği ile ölçülmüştür. Son bölümde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik cinsiyet, yaş, meslek gibi değişkenleri içeren on soru yer almaktadır.

4.6 Verilerin Analizi

Katılan kişilere yapılan 338 anket SPSS 22 programıyla analiz edilmiştir. Analiz sonucunda eksik ve hatalı uygulanan 22 ankete ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında demografik özellikler için demografik analiz uygulanmıştır. Oluşturulan hipotezlere regresyon analizi yapılmıştır.

5. BULGULAR

Araştırmaya katılan katılımcıların demografik özelliklerini tespit etmek için uygulanan sorular ve yanıtlar aşağıda yer alan Tablo 5.1’de verilmiştir.

Tablo 5. 1:Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular

Demografik Özellikler	Frekans (f)	Yüzde (%)	Demografik Özellikler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet			Yaş		
Kadın	149	47,2	18-25	97	30,7
Erkek	167	52,8	26-35	115	36,4
Medeni Durum			36-45	64	20,3
Evli Çocuklu	59	18,7	46-55	30	9,5
Evli Çocuksuz	119	37,7	56-65	10	3,2
Bekâr	138	43,7	Meslek		
Öğrenim Düzeyi			Özel Sektör Çalışanı	57	18,0
İlköğretim	22	7,0	Kamu Çalışanı	30	9,5
Lise	111	35,1	Öğrenci	78	24,7
Ön lisans	78	24,7	Emekli	31	9,8
Lisans	103	32,6	Ev hanımı	21	6,6
Lisansüstü	2	0,6	Serbest Meslek	74	23,4
			İşsiz	11	3,5
			Diğer	14	4,4
Toplam	316	100	Toplam	316	100

Tablo 5.1’de yer alan analiz sonuçları incelendiğinde, katılımcıların %47,2’sinin kadın, %52,8’inin erkek olduğu görülmüştür. Katılımcıların %43,7’sinin bekâr olduğu ve %87,4’ünün 18-45 yaş aralığında olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, %57,3’ünün üniversite mezunu olduğu, %24,7’sinin öğrenci, %23,4’ünün serbest meslek çalışanı olduğu ve %48,1’inin 16.001-24.000 TL gelire sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5.2’de Katılımcılara ait demografik özelliklere ilişkin sonuçlara yer ver verilmiştir. Analiz sonuçları incelendiğinde; katılımcıların %49,4’ünün Kastamonulu

olduğu belirlenmiştir. Festivale katılımın ise %52,5 Kastamonu, %13'ü ise Ankara'dan olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5. 2: Katılımcılara Ait Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular

	Frekans (f)	Yüzde (%)		Frekans (f)	Yüzde (%)
Kastamonulu Musunuz?			Festivale Nereden Katılıyorsunuz?		
Evet	156	49,4	Amasra	9	2,8
Hayır	160	50,6	Ankara	41	13,0
Kastamonu'da mı ikametgâh ediyorsunuz?			Araç	86	27,2
Amasra	3	0,9	Bartın	12	3,8
Ankara	41	13,0	Bolu	16	5,1
Araç	16	5,1	Cide	12	3,8
Balıkesir	3	0,9	Çankırı	6	1,9
Bartın	18	5,7	İstanbul	30	9,5
Bolu	22	7,0	Kastamonu	80	25,3
Çankırı	12	3,8	Sakarya	6	1,9
İstanbul	33	10,4	Samsun	18	5,7
Kastamonu	141	44,6	Festivali nasıl öğrendiniz?		
Sakarya	6	1,9	Sosyal Medya	188	59,5
Samsun	12	3,8	Akraba,Arkadaş,Çevre	128	40,5
Sinop	9	2,8	Toplam	316	100
Toplam	316	100			

Katılımcıların ikametgâhlarının %49,7'si Kastamonu, %13'ü Ankara, %10,4'ü İstanbul'da yaşadıkları belirlenmiştir. Katılımcıların %59,5'i festivali sosyal medyadan öğrendiğini, %40,5'i ise akraba, arkadaş ve çevreden öğrendiğini belirtmiştir. Tablo 5.3'e göre, bu araştırmada yapılan analiz sonucunda festival niteliği ölçeği 18 madde ve üç boyuttan oluşmaktadır. Crompton ve Love (1995) ölçeğinde yer alan boyutuna bir ifade olarak program içerikleri boyutu yerleşmiştir. Boyut 1: alan özellikleri, boyut 2: eğlence ve boyut 3: program içerikleri olarak adlandırılmıştır.

Tablo 5. 3: Festival Nitelikleri Değişkenlerine İlişkin Standart Sapma ve Güvenirlilik Değerleri

FESTİVAL NİTELİKLERİ			
ALAN ÖZELLİKLERİ	Ortalama	Standart Sapma	Güvenirlilik
Festival alanı yeterince temiz.	4,10	0,922	0,793
Yöresel yiyecek ve içecekler mevcut.	3,99	0,971	
Yöresel yiyecek üreticileri ve yerel kurumların sergileri mevcut.	3,93	1,056	

Tablo 5. 3'ün devamı

Dekoratif bir ışılandırma var.	3,92	1,018	
İhtiyacı karşılayacak kadar tuvalet var.	3,92	1,068	
Yiyecek-içecekler kaliteli.	3,86	1,021	
Festival alanının genel görünümü iyi.	3,79	1,081	
Alanda güvende hissediyorum.	3,08	1,330	
Tüm yaş gruplarını kapsayan etkileşimli yemek faaliyetleri, workshoplar ve tadım seansları var.	2,40	1,027	
EĞLENCE			
Çocuklar için çeşitli faaliyetler var.	3,92	0,980	0,737
Satış yerlerinde çalışan insanlar oldukça cana yakın.	3,48	1,128	
Festival alanında canlı müzik var.	3,15	1,216	
Satış yerlerindeki hediyelik eşya çeşitliği iyi.	2,06	0,962	
PROGRAM İÇERİKLERİ			
Festival alanında yön gösteren haritalar mevcut.	4,01	1,050	0.681
Festival içeriklerini gösteren basılı programlar mevcut.	3,23	1,200	
Yerel kıyafetli insan sayısı yeterli.	2,38	1,139	
Oturma ve dinlenme alanları sayısı yeterli.	1,95	1,022	
Festival içeriklerine yönelik bilgilendirme kulüpleri mevcut.	1,86	0,901	

Festival nitelikleri soruları analizleri sonucu 4,10 ortalama ile festival alanının temizliği iyi bulunmuştur. 4,01 ortalama ile festival alanında yer alan yönlendirme tabelalarının yeterli olduğuna, 3,99 ortalama ile yöresel yiyecek ve içeceklerin mevcut olduğuna ulaşılmıştır. 3,93 ortalama ile yöresel yiyecek üreticileri ve yerel kurumların sergileri yeterli bulunmuştur. 3,92 ortalama ile çocuklar için yapılan etkinlikler yeterli olmakla birlikte 3,86 ortalama ile de yiyecek ve içeceklerin kaliteli bulunduğu tespit edilmiştir. Satış yerlerinde bulunan insanların ise 3,48 ortalama ile cana yakın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alanın yetersiz olduğu 1,86 ortalama ile yeterli bilgilendirme kulüpleri olduğu ve 1,98 ortalama ile yeterli oturma alanı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. 2,06 ortalama ile satış yerlerinde yer alan hediye çeşitliliğinin yeterli olmadığı analiz edilmiştir. Festival niteliklerinin alt boyutlarının Cronbach's Alpha değerlerine bakıldığında, alan özellikleri için 0,793, eğlence için 0,737 ve program içerikleri için 0,681'dir. Bu değerlerin sosyal bilim araştırmaları için güvenilir düzeyde olduğu söylenebilir (Hair vd., 2010, s. 92). Tablo 5.4'te festival deneyimi değişkenlerine ilişkin standart sapma ve güvenilirlik değerleri analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Geus vd. (2015) tarafından geliştirilen orijinal festival deneyimi ölçeği dört

faktör ve 18 maddeden oluşmaktadır. Boyut 1: bilişsel katılım, boyut 2: fiziksel katılım, boyut 3: yenilik yaşama, boyut 4: duyuşsal katılım olarak isimlendirilmiştir.

Tablo 5. 4: Festival Deneyimi Değişkenlerine İlişkin Standart Sapma ve Güvenilirlik Değerleri

	Ortalama	Standart Sapma	Güvenilirlik
1: BİLİŞSEL KATILIM			
Festival sırasında bir şeyler öğrendim.	4,09	0,929	0,811
Festival sırasında düşündüm.	3,90	1,029	
Festival sırasında festivalle ilgili değerlendirmelerde bulundum.	3,77	1,079	
Festival sırasında bunu tekrar yaşamak istediğimi hissettim. (Başkalarına anlattım, fotoğraflar paylaştım.)	3,74	1,140	
Festival sırasında yeni bilgiler edindim.	3,04	1,321	
Festival sırasında sahip olduğum fikirleri yansıttım ve diğerleri ile tartıştım.	1,95	1,008	
2: FİZİKSEL KATILIM			
Festival sırasında yaratıcı olamadım. (RV)	1,83 (4,29)	0,870	0,721
Festival sırasında aktif olarak faaliyetlere katılmadım. (RV)	3,96 (1,93)	1,093	
Festival sırasında aktıftım.	3,91	1,064	
3: YENİLİK YAŞAMA			
Festival sırasında benim için bilinmeyen şeyleri denedim. / Normal yaşantımın dışına çıktım.	4,01	0,961	0,786
Festival sırasında düşündüm.	3,90	1,029	
Festival sırasında bu deneyimin benzersiz olduğunu düşündüm.	3,84	1,022	
Festival sırasında yapılan faaliyetlerin insanlar için değişik bir deneyim olduğu izlenimine kapıldım.	2,37	1,130	0,786
4.DUYUŞSAL KATILIM			
Festival sırasında kendi değerlerimin farkına vardım.	3,65	1,212	0,755
Festival sırasında samimiyeti hissettim.	3,57	1,207	
Festival sırasında macera duygusunu hissettim.	3,19	1,256	
Festival sırasında heyecanlandığımı hissettim.	3,16	1,230	
Festival sırasında duygusal bir enerjim vardı.	2,93	1,205	

Festival deneyimi analiz sonuçlarına göre; 4,09 ortalama ile festival sırasında bir şeyler öğrenildiğine ve 4,01 ortalama ile insanların normal yaşantının dışına çıktığına, buna ek olarak 3,74 ortalama ile festival sırasında bunu tekrar yaşamak istediğine ulaşılmıştır. En düşük oranla 1,83 ile festival sırasında yaratıcı olamadığı sonucuna ulaşılırken, 1,95 ile festival sırasında sahip olunan fikirlerin yansıtıldığı ve tartışıldığı

sonucuna ulaşılmıştır. Tablo 5.5’de memnuniyet değişkenlerine ilişkin standart sapma ve güvenilirlik değerleri analiz sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 5. 5: Memnuniyet Değişkenlerine İlişkin Standart Sapma ve Güvenilirlik Değerleri

Memnuniyet	Ortalama	Standart Sapma	Güvenilirlik
Genel olarak, bu festivalini ziyaret ettiğime memnunum.	3,94	0,959	0,855
Beklediğim gibi bu festivalden memnun kaldım.	3,90	1,066	
Bu festivalde sunulan içeriklerden memnun kaldım.	2,42	1,037	

Tablo 5.5’te memnuniyet analizleri sonucunda festival ziyaretinden memnun olanların oranı 3,94, festivalden memnun kalanların oranı ise 3,90 olarak belirlenmiştir. Ayrıca, sunulan içeriklerden memnun kalma ortalaması 2,42’dir. Tablo 5.6’da davranışsal niyet değişkenlerine ilişkin standart sapma ve güvenilirlik değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 5. 6: Davranışsal Niyet Değişkenlerine İlişkin Standart Sapma ve Güvenilirlik Değerleri

Davranışsal Niyet	Ortalama	Standart Sapma	Güvenilirlik
Kastamonu’ya tekrar gelmek isterim.	4,10	0,922	0,872
Bu festivale katılmalarını akrabalarım ve arkadaşlarıma tavsiye ederim.	3,92	1,018	
Seneye bu Araç yayla festivaline tekrar katılmak isterim.	3,79	1,081	

4,10 ortalama ile Kastamonu’ya tekrar gelmek istediğine, 3,92 oranla ise bu festivale katılmalarını akrabalarım ve arkadaşlarıma tavsiye edeceklerine ve 3,79 oran ile ise seneye Araç Yayla Festivali’ne katılacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Hipotezlerin Test Edilmesi

Araştırma modelinde belirtilen değişkenler arasındaki ilişkiler, model ve hipotezlere uygun olarak test edilmiştir. Festival niteliklerinin festival deneyimine etkisi basit regresyon analizi ile sınanmış ve Tablo 5.7’de sunulmuştur. Festival niteliklerinin bilişsel katılma etkisinin regresyon analiziyle tespiti incelendiğinde, F değerinin 48,301, $p=0,000$ düzeyinde anlamlı olarak gerçekleştiği görülmektedir. $R^2=0,426$ olarak belirlenmiştir.

Bu nedenle, festival nitelikleri bağımsız değişkeninin, festival deneyimi bağımlı değişkenini %42 oranında açıkladığı bulunmuştur.

Tablo 5. 7: Festival Niteliklerinin Bilişsel Katılıma Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti

Değişkenler	Beta	t	P
Alan özellikleri	,639	11,520	0,000
Eğlence	-.043	-.778	0,438
Program İçerikleri	,098	1,754	0,081
Sabit	-	-,049	0,961

$R^2=0,435$; Düzeltilmiş $R^2=0,426$; $F=48,301$; Sig. $F=0,000$; $p<0,05$; Durbin-Watson=1,875

Regresyon analizinden elde edilen Beta değerlerinin önem boyutları incelendiğinde, festival nitelik değişkenlerinin (alan özellikleri, eğlence ve program içerikleri) bilişsel katılım üzerinde etkisinin anlamlı ve olumlu olduğu görülmektedir. Alan özellikleri değişkeni 0,000, eğlence değişkeni 0,438, program içerikleri ise 0,081 düzeyinde anlamlıdır. Sonuçlar doğrultusunda, alan özelliklerinde bir birimlik artışın festival deneyimini 0,639 artırdığı, eğlencenin bilişsel katılımı ise -0,043 ile düşürdüğü ve program içeriklerinde bir birimlik artışın 0,98 artırdığı analiz edilmiştir. Festival niteliklerinin üç faktörüne bakılarak H1a reddedilmiştir. Tablo 5.8’de festival niteliklerinin fiziksel katılıma etkisinin regresyon analiziyle tespiti incelendiğinde; F değerinin 10,355, $p=0,000$ düzeyinde anlamlı olarak gerçekleştiği görülmektedir. $R^2=0,128$ olarak belirlenmiştir. Bu nedenle, festival nitelikleri bağımsız değişkeninin, festival deneyimi bağımlı değişkenini %12 oranında açıkladığı bulunmuştur.

Tablo 5. 8: Festival Niteliklerinin Fiziksel Katılıma Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti

Değişkenler	Beta	t	P
Alan özellikleri	0,150	2,198	0,029
Eğlence	-,046	-,679	0,498
Program İçerikleri	-,370	-5,387	0,000
Sabit	-	9,429	0,000

$R^2=0,142$; Düzeltilmiş $R^2=0,128$; $F=10,355$; Sig. $F=0,000$; $p<0,05$; Durbin Watson=1,852

Regresyon analizinden elde edilen Beta değerlerinin önem boyutları incelendiğinde, festival nitelik değişkenlerinin (alan özellikleri, eğlence ve program içerikleri) fiziksel katılım üzerinde etkisinin anlamlı ve olumlu olduğu görülmektedir. Alan özellikleri değişkeni 0,029, eğlence değişkeni 0,498, program içerikleri ise 0,000 düzeyinde anlamlıdır. Sonuçlar doğrultusunda, alan özelliklerinde bir birimlik artışın festival

deneyimini 0,150 artırdığı, eğlencenin ise fiziksel katılımı -0,046 ile düşürdüğü ve program içeriklerinde bir birimlik artışın -0,370 düşüşe neden olduğu analiz edilmiştir. Festival niteliklerinin üç faktörüne bakılarak H1b hipotezi kabul edilmiştir. Tablo 5.9: festival niteliklerinin yenilik yaşama etkisinin regresyon analiziyle tespiti incelendiğinde, F değerinin 33,258, $p=0,000$ düzeyinde anlamlı olarak gerçekleştiği görülmektedir. $R^2=0,336$ olarak belirlenmiştir. Bu nedenle, festival nitelikleri bağımsız değişkeninin, yenilik yaşama bağımlı değişkenini %33 oranında açıkladığı bulunmuştur.

Tablo 5. 9: Festival Niteliklerinin Yenilik Yaşama Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti

Değişkenler	Beta	T	P
Alan özellikleri	0,498	8,348	0,000
Eğlence	0,035	0,584	0,560
Program İçerikleri	0,251	4,188	0,000
Sabit		-,157	0,875

$R^2=0,347$; Düzeltilmiş $R^2=0,336$; $F=33,258$; Sig. $F=0,000$; $p<0,05$; Durbin Watson=1,920

Regresyon analizinden elde edilen Beta değerlerinin önem boyutları incelendiğinde, festival nitelik değişkenlerinin (alan özellikleri, eğlence ve program içerikleri) yenilik yaşama üzerinde etkisinin anlamlı ve olumlu olduğu görülmektedir. Alan özellikleri değişkeni 0,000, eğlence değişkeni 0,560, program içerikleri ise 0,000 düzeyinde anlamlıdır. Sonuçlar doğrultusunda, alan özelliklerinde bir birimlik artışın festival deneyimini 0,498 artırdığı, eğlencenin yenilik yaşama faktörünü 0,035 ile artırdığı ve program içeriklerinde bir birimlik artışın ise 0,251 artırdığı analiz edilmiştir. Festival niteliklerinin üç faktörüne bakılarak H1c hipotezi kabul edilmiştir. Tablo5.10 incelendiğinde, festival niteliklerinin duyuşsal katılıma etkisinin regresyon analiziyle tespiti F değerinin 0,936, $p=0,000$ düzeyinde anlamlı olarak gerçekleştiği görülmektedir. $R^2=0,001$ olarak belirlenmiştir. Bu nedenle, festival nitelikleri bağımsız değişkeninin, duyuşsal katılım bağımlı değişkenini %1 oranında açıkladığı bulunmuştur.

Tablo 5. 10: Festival Niteliklerinin Duyuşsal Katılıma Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti

Değişkenler	Beta	T	P
Alan özellikleri	0,002	0,022	0,983
Eğlence	-,006	-,089	0,929
Program İçerikleri	-,122	-1.659	0,099
Sabit	-	6,621	0,000

$R^2=0,015$; Düzeltilmiş $R^2=-,001$; $F=0,936$; Sig. $F=0,000$; $p<0,05$; Durbin Watson=2,231

Regresyon analizinden elde edilen Beta değerlerinin önem boyutları incelendiğinde, festival nitelik değişkenlerinin (alan özellikleri, eğlence ve program içerikleri) duyuşsal katılım üzerinde etkisinin anlamsız ve olumsuz olduğu görülmektedir. Alan özellikleri değişkeninin 0,983, eğlence değişkeninin 0,929, program içeriklerinin ise 0,99 düzeyinde anlamsız olduğu tespit edilmiştir. Sonuçlar doğrultusunda, alan özelliklerinde bir birimlik artışın duyuşsal katılımı 0,002 artırdığı, eğlenceyi ise -0,006 ile azalttığı ve program içeriklerinde bir birimlik artışın ise -0,122 düşürdüğü analiz edilmiştir. Festival niteliklerinin üç faktörüne bakılarak H1d hipotezi reddedilmiştir. Tablo 5.11 festival deneyiminin memnuniyete etkisinin regresyon analiziyle tespiti incelendiğinde, F değerinin 1,252, $p=0,000$ düzeyinde anlamlı gerçekleştiği görülmektedir. $R^2=0,005$ olarak belirlenmiştir. Festival deneyimi bağımsız değişkeninin katılımcı memnuniyetini %5 oranında açıkladığı tespit edilmiştir.

Tablo 5. 11: Festival Deneyiminin Memnuniyete Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti

Değişkenler	Beta	T	P
Bilişsel Katılım	-,009	-,117	0,907
Fiziksel Katılım	-,163	-2,219	0,028
Yenilik Yaşama	0,014	0,179	0,858
Duyuşsal Katılım	-,003	-,0,43	0,966
Sabit		1,252	0,291

$R^2=0,26$; Düzeltilmiş $R^2=0,005$; $F=1,252$; Sig. $F=0,000$; $p<0,05$; Durbin Watson=1,130

Regresyon analizi sonuçları incelendiğinde, festival deneyimlerinin alt boyutları olan bilişsel, fiziksel, yenilik yaşama ve duyuşsal katılımın memnuniyet etkisi incelendiğinde, fiziksel katılımın 0,028 düzeyinde anlamlı olduğu, diğer boyutların ise anlamsız olduğu sonucuna ulaşılmıştır. H2: Ziyaretçilerin festival deneyimleri memnuniyetlerini anlamlı ve olumlu etkiler hipotezi reddedilmiştir. H3 hipotezini doğrulamak için yapılan analiz sonucu Tablo 5.12’de verilmiştir. Analiz sonuçları incelendiğinde, F değerinin 71,647, $p=0,000$ düzeyinde kısmen anlamlı olduğu

görülmektedir. $R^2=0,597$ olarak bulunmuştur. Sonuç olarak, festival deneyimi davranışsal niyeti %59 oranında açıklamıştır. Regresyon sonucunda incelenen beta değerleri analizinde, bilişsel katılım ve yenilik yaşamının 0,000 düzeyinde anlamlı bir ilişkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. H3: Ziyaretçilerin festival deneyimleri davranışsal niyetlerini anlamlı etkiler hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 5. 12: Festival Deneyiminin Davranışsal Niyet Etkisinin Regresyon Analiziyle Tespiti

Değişkenler	Beta	T	P
Bilişsel Katılım	0,655	13,726	0,000
Fiziksel Katılım	0,006	0,128	0,899
Yenilik Yaşama	0,286	5,914	0,000
Duyuşsal Katılım	0,034	0,725	0,469
Sabit		1,154	0,250

$R^2=0,605$; Düzeltilmiş $R^2=0,597$; $F=71,647$; Sig. $F=0,000$; $p<0,05$; Durbin Watson=2,109

Tez çalışmasında yer alan hipotezlerin sonuçlarına ilişkin veriler Tablo 5. 13’da sunulmuştur.

Tablo 5. 13: Hipotez Sonuçları

Hipotezler	Kabul/Ret
H1: Festival niteliklerinin ziyaretçilerin festival deneyimlerine anlamlı bir etkisi vardır.	Ret
H1a: Festival niteliklerinin bilişsel katılım üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.	Kabul
H1b: Festival niteliklerinin fiziksel katılım üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.	Kabul
H1c: Festival niteliklerinin yenilik yaşamayı anlamlı bir etkisi vardır.	Ret
H1d: Festival niteliklerinin duyuşsal katılım üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.	Ret
H2: Ziyaretçilerin festival deneyimlerinin memnuniyetleri üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.	Ret
H3: Ziyaretçilerin festival deneyimlerinin davranışsal niyetleri üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.	Kabul

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Kültürel aktarımın en kalıcı yollarından birinin festivaller olduğu bilinmektedir. Gelecek kuşaklara aktarılan festivaller aracılığıyla, bireyler yöreye özgü gelenek ve göreneklerin sürekliliğini sağlamakta ve bu sayede festivallerin gelişimine katkıda bulunmaktadır (Long ve Perdue, 1990, s. 10). Gelişen ve büyüyen festivaller, rekabet ortamı oluşturarak çeşitli festivallerin ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır. Bu rekabet ortamında, katılımcı memnuniyetinin olumlu bir düzeyde olması gerekmektedir. Bu bağlamda, Kastamonu Araç'ta gerçekleştirilen festivalin niteliklerinin belirlenmesi ve bu niteliklerin festival deneyimleri, memnuniyet ve davranışsal niyetle olan ilişkilerinin ortaya konulması, bölgenin tanıtımına katkı sağlamak ve literatüre yeni bir bakış açısı kazandırmak amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma, öncelikle konu ile ilgili kapsamlı bir literatür taraması ile başlamıştır. Ardından, kaynaklardan elde edilen veriler incelenmeye başlanmıştır. Kaynaklara ulaşımında tezler, makaleler, dergi ve gazete haberleri ile belediye web siteleri kullanılmıştır. Daha sonra, hazırlanan anket formu katılımcılara uygulanmış ve elde edilen veriler gerekli yöntemler doğrultusunda analiz edilmiştir. Araştırma, Kastamonu Araç'ta bulunan Fındıklı ve Gölcük yaylasında gerçekleştirilen festivale katılan 18 yaş ve üzeri 338 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların çoğunluğunun erkek olduğu ve yaş aralığının 18-45 yaş arasında yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Ayrıca, katılımcıların 16.001-24.000 TL gelir aralığında olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların büyük bir kısmının Kastamonulu olduğu ve yerli halktan olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum, festivali yerel bir etkinlik haline getirmiştir. Festivale katılanların, etkinlikten sosyal medya aracılığıyla haberdar oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında oluşturulan hipotezler, regresyon analizi sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Festival deneyiminin alt boyutları olan bilişsel, fiziksel, duyuşsal katılım ve yenilik yaşama boyutları incelendiğinde, festival niteliklerinin fiziksel katılım ile yenilik yaşama üzerinde anlamlı bir etkisi olduğu tespit edilmiştir. Ziyaretçilerin festival deneyimleri ile memnuniyetleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamış, ancak ziyaretçilerin festival deneyimlerinin davranışsal niyetlerini anlamlı bir şekilde etkilediği belirlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, festival alanının yeterince temiz olduğu, yöresel yiyeceklerin ve eğlencelerin yeterli olduğu, ayrıca alana ulaşım için tabelaların yeterli düzeyde bulunduğu sonucuna

ulaşılmıştır. Bununla birlikte, oturma ve dinlenme alanlarının yetersiz olduğu ve yerel kıyafetli insanların sayısının az olduğu tespit edilmiştir. Benzer araştırmalar incelendiğinde; Çulha (2020) festival niteliğinin, festival deneyiminin memnuniyetle davranışsal niyete etkisini tespit etmeyi amaçladığı araştırmada, festival niteliği ve deneyiminin tatmin ile davranışsal niyeti anlamlı ilişkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Lin vd. (2020) çalışmasında Tayvan'ın en büyük geleneksel kültür festivallerinden biri olan ve en uzun tarihe sahip festival olan 2018 Lugang Dragon Boat Festivali'ni ziyaret eden turistler arasında otantik deneyim ile festival kimliği ve yer kimliği arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Araştırma sonuçları, teorik modele göre otantiklik deneyiminin, festival imajı ve festival değeri aracılığıyla memnuniyeti etkilediğini göstermektedir. Hem katılımcının festival kimliği algısını hem de mekân kimliğini güçlendirmektedir. Papadimitriou (2013) araştırmasında, Patros Festivaline katılan kişilerin festival deneyimlerinin, memnuniyet ve davranışsal niyetle ilişkisini bulmak amaçlanmıştır. Sonuç olarak, festival deneyiminin, davranışsal niyeti ve memnuniyeti önemli ölçüde etkilediği ortaya çıkmıştır. Bu araştırmada ise festival deneyimi analizinde, kişilerin bir şeyler öğrendiğine, normal yaşantılarının dışına çıktıklarına ve bu deneyimi tekrar yaşamak istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların festival anında fikirlerini yansıtmadığı ve memnuniyet-davranışsal niyet sonucunun ise Kastamonu'ya tekrar gelmek istemeleri, festivale tekrar katılmak istedikleri analiz sonuçlarına ulaşılmıştır. Yapılan analizler sonucunda festival alanındaki yetersiz yerlerin geliştirilmesi gerektiği, bunların yetersiz oturma alanı, yetersiz ışıklandırma ve yöresel kıyafetli insanların artırılması gerektiği sonucuna varılmıştır. Analiz sonuçlarına bakıldığında, katılan kişilerin alanı beğenmeleri tekrar gelme niyetini oluşturmuştur. Katılan çocuklar için oyunların çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Katılımın artması ve kültürel aktarımın sağlanması için tanıtımların daha çok yapılması sağlanmalıdır. Bölgede düzenlenen aktiviteler çeşitlendirilmelidir ve Türkiye'de duyurulmalıdır; böylelikle yayla, kırsal ve kış turizmlerinin gelişmesine ve yöresel ürünlerin satışlarının artarak bölge halkına ekonomik katkı sağlamasına yardımcı olunmalıdır. Festival alanında yer alan ahşap evler turizme kazandırılıp konaklama yerleri olarak kullanılabilir. Alana ulaşım kolaylıkları sunulmalı ve festival tanıtımları arttırılmalıdır. Festival alanına bakım yapılmalı ve çevresi düzenlenmelidir. Benzer başka çalışma yapılacaksa Fındıklı ve Gölcük yaylasında yazın ve kışın yapılan festivalin deneyim memnuniyet karşılaştırması yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Anderson, E. W. and Mittal, V. (2000). Strengthening the satisfaction-profit chain. *Journal of Service Research*, 3(2), 107-120.
- Andersson, T. D., Getz, D., and Mykletun, R. (2013). The “festival size pyramid” in three Norwegian festival populations. In *Journal of Convention and Event Tourism*, 14(2), 2, pp. 81-103.
- Atak, O. (2009). Türk Turizminin Tanıtımında Festivallerin Yeri ve Önemi: Antalya Örneği, [Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Awolalu, J. O. and Dopamu, P. A. (2005). *West Africa Traditional Religion*. Nigeria: Macmillan Education.
- Baker, D. A. and Crompton, J. L. (2000). Quality, Satisfaction and Behavioral Intentions. *Annals of Tourism Research*, 27(3), 785-804.
- Bascom, W. R. (2010). *Folklorun Dört İşlevi*. (Çeviren: Ferya ÇALIŞ). *Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 2*. (Editörler: M. Öcal OĞUZ ve Selcan GÜRÇAYIR). Ankara: Geleneksel Yayınları.
- Bilgiç, İ. (2007). Sakarya yaylalarının turizm açısından pazarlanabilirliği; sorunlar ve çözüm önerileri, [Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Bilgili, B., Yağmur, Ö. ve Yazarkan, H. (2012). Turistik ürün olarak festivallerin etkinlik ve verimliliği üzerine bir araştırma: Erzurum-Oltu Kırdag festivali örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2), 2012.
- Bowdin, G. A., Johnny, A., William, O., and Toole, R. H. (2006). *Events Management*, 2. Baskı, İngiltere.
- Bütüç, E. (2019). Deneyimsel kalite algısı ve tatmin: Dokufest festivali örneği, [Yüksek Lisans Tezi]. Trakya Üniversitesi.
- Chen, C. F. and Chen, F. S. (2010). Experience quality, perceived value, satisfaction, and behavioral intentions for heritage tourists. *Tourism Management*, 31, 29-35.
- Chen, C. F. and Tsai, D. C. (2007). How do destination image and evaluative factors affect behavioral intentions? *Tourism Management*, 28(4), 1115–1122.

- CHI, Christina Geng-Qing and Qu Hailin (2008). Examining the Structural Relationships of Destination Image, Tourist Satisfaction and Destination Loyalty: An Integrated Approach. *Tourism Management*, 29 (4), 624-636.
- Cole, S. and Chancellor, H.C. (2009). Examining the Festival Attributes that Impact Visitor Experience, Satisfaction and Re-visit Intention. *Journal of Vacation Marketing*, 15(4), 323-324.
- Cole, S. T., and Illum, S. F. (2006). Examining the Mediating Role of Festival Visitors' Satisfaction in the Relationship Between Service Quality and Behavioral Intentions. *Journal of Vacation Marketing*, 12(2), 160-173.
- Crompton, J. L. and McKay, S. L. (1997). Motives of Visitors Attending Festival Events. *Annals of Tourism Research*, 24(2), 425-439.
- Crompton, J. L., and Love, L. L. (1995). The Predictive Validity of Alternative Approaches to Evaluating Quality of a Festival. *Journal of Travel Research*, 34(1), 11-24.
- Cundy, W. (2016). *Festivalisation of Urban Spaces: Factors, Processes and Effects*. Cham: Springer.
- Çoban, M. ve Süer, S. (2018). Destinasyon Markalaşmasında Festival Turizmin Rolü: Alaçatı Ot Festivali Üzerine Bir Çalışma. *International Journal of Contemporary Tourism Research*, 2 (1), 58-67.
- Delamere, T.A., Wankel, L.M. and Hinch, T.D. (2001). Development of a Scale to Measure Resident Attitudes Toward the Social Impact of Community Festivals. *Event Management*, 7(1), 11-24.
- Doğanay, H. ve Coşkun, O. (2013). Türkiye Yaylacılığındaki Değişme Eğilimleri ve Başlıca Sonuçları. *Doğu Coğrafya Dergisi*, Cilt: 18, Sayı: 30, s. 1-28.
- Elands, B. H. and Lengkeek, J. (2012). The Tourist Experience of Out-There-Ness: Theory and Empirical Research. *Forest Policy and Economics*, 19: 31-38.
- Falasi, A. (1987). *Time Out of Time: Essay on the Festival*. University of New.
- Frost, N. (2016). Anthropology and Festivals: Festival Ecologies. *Journal of Anthropology*, 81(4), 569-583.
- Getz, D. (2007). *Event Studies: Theory, Research and Policy for Planned Events*. Oxford: Elsevier.

- Getz, D. (2008). Event Tourism: Definition, Evolution and Research. *Tourism Management*.
- Getz, D. (2012). *Event Studies: Theory, Research and Policy for Planned Events*, 2nd ed. Routledge, London.
- Getz, D. and Page, S. J. (2016). Progress and Prospects for Event Tourism Research. *Tourism Management*, 52, 593-631.
- Girish, V. G., and Chen, C. F. (2017). Authenticity, experience, and loyalty in the festival context: Evidence from the San Fermin Festival, Spain. *Current Issues in Tourism*, 20(15), 1551-1556.
- Goldblatt, J. (2011). *Special Events: A New Generation and the Next Frontier*. USA: Wiley.
- Gül, K., Erdem, B., ve Gül, M. (2013). Yerel Festivallerin Etkinliğine Bağlı Ziyaretçi Kazanımları: Sındırgı Yağcıbedir Festivali Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(2), 220.
- Güler, Abdülkadir. (1978). Bilali Köyü Şenlikleri. *Türk Folklor Araştırmaları*, 349: 8394.
- Gyimóthy, S. and Larson, M. (2015). Social Media Co-Creation Strategies: The 3C's. *Event Management*, Vol. 19 No. 3, pp. 331-348.
- Gyimothy, S. and Mykletun, R. J. (2009). Scary Food: Commodifying Culinary Heritage as Meal Adventures in Tourism. *Journal of Vacation Marketing*, 15(3), 259-273.
- Hall, C. Michael and Liz Sharples. *Food and Wine Festivals and Events Around the World*. Elsevier, Amerika, 2008.
- Hermann, U. P., Lee, C., Coetzee, W., and Boshoff, L. (2020). Predicting Behavioural Intentions of Craft Beer Festival Attendees by Their Event Experience. *International Journal of Wine Business Research*.
- Heung, V. and Cheng, E. (2000). Assessing Tourists' Satisfaction with Shopping in the Hong Kong Special Administrative Region of China. *Journal of Travel Research*, 38, 396-404.
- HO, Jie Min, Tiew Fidella and Adamu Abbas Adamu (2022). "The Determinants of Festival Participants' Event Loyalty: A Focus on Millennial Participants", *International Journal of Event and Festival Management*.

- Hunyadi, Z., Inkei, P. and Szabo, J. Z. (2006). Festival-world summary report: National survey on festivals in Hungary. KultúrPont Iroda: Budapest.
- Joe Wilson and Lee Udall, Folk Festivals: A Handbook for Organization and Management (Knoxville: University of Tennessee Press, 1982), s. 4.
- Jung, T., Ineson, E. M., Kim, M. and Yap, M. (2015). Influence of Festival Attribute Qualities on Slow Food Tourist's Experience, Satisfaction and Intention to Re-visit: The Case of Mold Food and Drink Festival, Journal of Vacation Marketing, 21(3), 277-288.
- Kara, H. (2005). Kastamonu ve Yöresinin Turizm Yönünden Gelişmesinin Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi, [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi.
- Kırılmış, Y. (2020). Rize Festivalleri Üzerine Halkbilimsel Bir İnceleme, [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Kızılcıhalıoğlu, G., Aybar, D. H. ve Şen, Ö. (2020). Yiyecek imajı, memnuniyet ve sadakat üzerine bir inceleme: Alaçatı Ot Festivali örneği. Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research, 4(1): 57-69.
- Kişioğlu, E. ve Selvi, M. S. (2013). Yerel Etkinliklerin Tekirdağ'ın Destinasyon İmajına Etkisi: Yerel Paydaşlar Açısından Bir Değerlendirme, IAAOJ, Social Science, 1(1), 68-102.
- Kondo, Y. (2001). Customer Satisfaction: How Can I Measure It? Total Quality Management, 12(7-8), 867-872.
- Köse, O. (2001). Trabzon'da yaylacılık ve yayla hayatı [Yayımlanmış Doktora Tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Lee, B. and Shafer, C. S. (2002). The dynamic nature of leisure experience: An application of affect control theory. Journal of Leisure Research, 34(3): 290–310.
- Lee, J. S. and Back, K. J. (2008). Attendee-Based Brand Equity. Tourism Management, 29(2), 331-344.
- Lee, W., Sung, H., Suh, E., and Zhao, J. (2017). “The effects of festival attendees' experiential values and satisfaction on re-visit intention to the destination: the case of a food and wine festival.” International Journal of Contemporary Hospitality Management, Vol. 29 No. 3, pp. 1005-1027.
- Li, X. R., and Petrick, J. (2006). A Review of Festivals and Event Motivation Studies. Event Management, 9(4), 239-245.

- Lin, Y. H., and Lee, T. H. (2020). How the authentic experience of a traditional cultural festival affects the attendee's perception of festival identity and place identity. *International Journal of Event and Festival Management*, 11(3), 357-373.
- Liu, C., Marchewka, J. T., Lu, J., and Yu, C. S. (2005). Beyond concern—a privacy-trust-behavioral intention model of electronic commerce. *Information & Management*, 42(2), 289-304.
- Mallen, Cheryl, and Lorne J. Adams (2008). *Sport, Recreation and Tourism Event Management: Theoretical and Practical Dimensions*. Amerika.
- Manning, R. E. (1986). *Studies in Outdoor Recreation: A Review and Synthesis of the Social Science Literature in Outdoor Recreation*. Corvallis, OR: Oregon State University Press.
- Morais, D. B., and Lin, C. H. (2010). Why do first-time and repeat visitors patronize a destination? *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 27(2), 193-210.
- Mutlu, K. A. Y. A., and YILMAZ, C. (2018). Kültür coğrafyası ve kültürel miras açısından Doğu Karadeniz'de "Otçu göçü geleneği ve Kadirga otçu şenlikleri." *Türk Coğrafya Dergisi*, (71), 69-79.
- Nicholson, R., and Pearce, D. G. (2001). Why Do People Attend Events: A Comparative Analysis of Visitor Motivations at Four South Island Events. *Journal of Travel Research*, 39, 449-460.
- Ocak, Derya. (2006). "XVI. Yüzyıl Osmanlı Şenliklerinin Siyasal Boyutları ve Gündelik Hayata Etkileri." Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Oh, H., Fiore, A. M., and Jeoung, M. (2007). "Measuring Experience Economy Concepts: Tourism Applications." *Journal of Travel Research*, 46, 119-132.
- Oliver, R. L. (2014). *Satisfaction: A Behavioral Perspective On The Consumer: A Behavioral Perspective On The Consumer*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315700892>
- Page, S., and Connell, J. (2012). Introduction. *The Routledge Handbook of Events* (ss. 1-23). Editörler: Stephen J. Page ve Joanne Connell. London: Routledge.
- Quinn, B. (2006). Problematising 'Festival Tourism': Art Festivals and Sustainable Development in Ireland. *Journal of Sustainable Tourism*, 14(3), 288-306.
- Quinn, B. (2009). *Festivals, Events and Tourism*. School of Hospitality Management and Tourism, Dublin.

- Ryu, K., Han, H., and Jang, S. (2010). Relationships among hedonic and utilitarian values, satisfaction, and behavioral intentions in the fast-casual restaurant industry. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 22(3), 416-432.
- Saçlı, Ç. (2020). Festival Memnuniyeti ile Kültürel Etkileşim Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Silifke Uluslararası Müzik ve Folklor Festivali Örneği. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 505-521.
- Smith, Robert Jerome. (1972). *Social Folk Customs, Festivals and Celebrations*. İçinde: *Folklore and Folklife*.
- Smith, S., Costello, C., ve Muenchen, R. A. (2010). Influence of push and pull motivations on satisfaction and behavioral intentions within a culinary tourism event. *Journal of Quality Assurance in Hospitality and Tourism*, 11(1), 17-35.
- Somuncu, M. (2005). *Aladağlar, Yaylacılık ve Dağ Göçerliği Konusunda Bir Araştırma*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Sözen, Ü. (2015). Etnik Kimlik Siyaseti ve Festivaller: Munzur Festivali'nde Kolektif Aidiyetlerin Yeniden Üretimi ve Kimliğin Çatışmalı Görünümleri. *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12, 118-138.
- Stoeltje, Beverly J. (2005). "Festival" (Çev.: Petek Ersoy). *Milli Folklor*, 67, 160-164.
- Subaşı, B. (2004). *İstanbul Ticaret Odası Etüt ve Araştırma Şubesi, Yayla Turizmi Sektör Profili*.
- Şengül, S. ve Genç, K. (2016). Festival Turizmi Kapsamında Yöresel Mutfak Kültürünün Destekleyici Ürün Olarak Kullanılması: Mudurnu İpekyolu Kültür Sanat ve Turizm Festivali Örneği. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 79-89.
- Tassiopoulos, D. (2005). *Event Management: A Professional and Development Approach, Second Edition*. Juta Academic, Lansdowne.
- Taylor, S. A., and T. L. Baker (1994). An Assessment of the Relationship Between Service Quality and Customer Satisfaction in the Formation of Consumers' Purchase Intentions. *Journal of Retailing*, 70:163-178.
- Uluslan, Yeliz. (2009). *Alternatif Turizm Çeşitlerinin Turizm Potansiyeline Etkisi: Konya Örneği*, [Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- URL-1: <https://www.karaisali.bel.tr/?p=6373> (Erişim Tarihi: 25.09.2023).

URL-2:<https://festivall.com.tr/festival/9307/kabaoguz-yayla-senlikleri/>(Erişim Tarihi: 25.09.2023).

URL-3:<http://www.amasya.gov.tr/24su-duzenlenen-geleneksel-gumushacikoy-kabaoguz-yayla-senlikleri-valimizin-ve-cok-sayida-vatandasimizin-katilimiyla-kutlandi>(Erişim Tarihi: 25.09.2023).

URL-4: <https://www.mamak.bel.tr/haber/kutludugun-yayla-festivaline-buyuk-ilgi/>(Erişim Tarihi:25.09.2023).

URL-5:<https://antalya.com.tr/tr/festivaller/feslikan-yaylasi-yaz-senlikleri>(Erişim Tarihi:01.10.2023).

URL-6:<http://www.siyasalyasam.com.tr/ardahan-bulbulhan-yaylasi-tarihcesi/>(Erişim Tarihi:01.10.2023).

URL-7:<https://www.ardahanhaber.com.tr/bulbulan-yayla-festivalinin-tarihi-bell oldu/21474/>(Erişim Tarihi:01.10.2023).

URL-8: Ardahan Medya Tv . Ardahan Bağdeşen Köyü Bülbülan Yayla Festivali 2023(Video).Youtube.25.09.2023tarihinde <https://www.youtube.com/watch?v=TT9sbbVgZOM> adresinden alındı

URL-9: <https://www.ardahan.bel.tr/haberler/baskan-demir-damal-ve-bulbulan-yayla-festivallerine-katildi-598/>(Erişim Tarihi:01.10.2023).

URL-10:<https://www.haberturk.com/artvin-haberleri/31634863-artvinde-42-kafkasor-kultur-turizm-ve-sanat-festivali-sonaerdi> (ErişimTarihi:01.10.2023).

URL-11:<https://www.artvinli.com/icerik/kafkasor-yaylasi.html>(Erişim Tarihi:02.10.2023).

URL-12: <https://www.sondakika.com/kultur-sanat/haber-balikesir-de-karadenizliler-dernegi-tarafından-duz-16154838/> (Erişim Tarihi:07.10.2023).

URL-13: <https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/balikesir/karadenizliler-14uncu-kazdagi-yayla-senligin-40905104> (Erişim Tarihi:07.10.2023).

URL-14:<https://batman.edu.tr/haberler/rektor-demir-sason-bal-ceviz-cilek-yayla-festivaline-katildi/13803> (Erişim Tarihi:10.10.2023).

URL-15:<http://bayburt.gov.tr/dede-korkut-kultur-sanat-solenleri-kapsamında-aydintepe-yaylasında-senlik-duzenlendi> (Erişim Tarihi:15.10.2023).

- URL-16:https://www.bebka.org.tr/admin/datas/sayfas/198/osmaneli-ilce-raporu_1568788150.pdf (Erişim Tarihi:17.10.2023).
- URL-17:<https://tatvan.bel.tr/blog/2022/08/15/nemrut-yayla-senlikleri-duzenlendi/> (Erişim Tarihi:06.11.2023).
- URL-18:<https://www.haberturk.com/bitlis-haberleri/70586185-tatvanda-nemrut-yayla-senlikleri-duzenlenecek> (Erişim Tarihi:06.11.2023).
- URL-19: <http://www.burdurtarihi.com/anbarciktarihi.pdf> (Erişim Tarihi:12.11.2023).
- URL-20:<https://www.burdurweb.com/web/bakan-eroglu-burdura-33-mujde-verdi.html> (Erişim Tarihi:12.11.2023).
- URL-21: <https://bursagiresunhavadis.com/marmaranin-en-buyuk-yayla-festivali-25-otcu-gocu-festivali-kocayaylada-basliyor-h26425.html>(Erişim Tarihi:16.11.2023).
- URL-22:<https://www.yesilgiresun.com.tr/haber/15387671/bursa-giresunlular-federasyonu-otcu-gocu-festivaline-hazirlaniyor> (Erişim Tarihi: 16.11.2023).
- URL-23:<https://www.normhaber.com/bursada-otcu-gocu-festivali-544353>(Erişim Tarihi:16.11.2023).
- URL-24:<https://www.denizli.bel.tr/Default.aspx?k=festivaller&id=18234>(Erişim Tarihi:17.11.2023).
- URL-25:<https://www.pamukkalehaber.com/kefe-yaylasi-senlikleri-ve-yatagan-bicakcilik-festivalinde-geri-sayim> (Erişim Tarihi:17.11.2023).
- URL-26: <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/yatagan-da-uc-gunluk-bicak-festivali-12151549> (Erişim Tarihi:17.11.2023).
- URL-27:<https://denizli.jandarma.gov.tr/kadina-el-kalkamaz>(Erişim Tarihi:17.11.2023).
- URL-28:<https://habercikus.com/un-ceyrek-asirlik-festivalde-yataganin-tarihine-vurgu-yapti-52654.html> (Erişim Tarihi:17.11.2023).
- URL-29:<https://duzce.ktb.gov.tr/TR-213269/karduz-yayla-senligi.html>(Erişim Tarihi:19.11.2023).
- URL-30:<https://www.malatyavuslattv.com/malatya/saricicek-yayla-festivaline-yogun-ilgi-h3376.html> (Erişim Tarihi:19.11.2023).

- URL-31:<https://www.malatyaozhaber.com/saricicek-yayla-festivali-coskulu-gecti/28684/> (Erişim Tarihi:19.11.2023).
- URL-32: <https://erzincanrefahiye.com/>(Erişim Tarihi:22.11.2023).
- URL-33:<http://www.erzincan.gov.tr/refahiye-5-dumanli-yaylasi-genclik-ve-doga-festivali-ile-renklendi>(Erişim Tarihi:22.11.2023).
- URL-34:https://tr.wikipedia.org/wiki/K%C3%BCmbet_Yaylas%C4%B1(Erişim Tarihi:25.11.2023).
- URL-35:<https://www.memurlar.net/haber/225129/giresun-da-yayla-senlikleri-ve-festivaller-basliyor.html>(Erişim Tarihi:25.11.2023).
- URL-36: <http://dereli.gov.tr/dereli-belediyesi>(Erişim Tarihi:25.11.2023).
- URL-37:<https://www.harsitvadisi.com/kadirga-yaylasi.html>(Erişim Tarihi:28.11.2023).
- URL-38: http://www.gezialemi.com/FestivalEtkinlikAyrinti_Y.asp?IDb=233&SAYFA=10(Erişim Tarihi:03.12.2023).
- URL-39:<https://www.haberler.com/guncel/hakkari-1-bercelan-kultur-ve-sanat-festivali-4782116-haberi/> (Erişim Tarihi:04.12.2023).
- URL-40: <https://hataytarihii.wordpress.com/ilce/6-belen/>(Erişim Tarihi:05.12.2023).
- URL-41:<http://www.belen.gov.tr/belen-yayla-senlikleri-kapsaminda-etkinlikler-duzenlendi>(Erişim Tarihi:05.12.2023).
- URL-42:<https://8gunhaber.com/haber/41775/belen-belediyesi-1-belen-yayla-senligine-hazirlaniyor.html>(Erişim Tarihi:05.12.2023).
- URL-43:<https://www.milliyet.com.tr/tatil/kozak-yaylasi-izmir-ilinde-nerededir-ve-nasil-gidilir-rakim-bilgileri-ve-ozellikleri-6315361>(Erişim Tarihi:06.12.2023).
- URL-44:<https://festivall.com.tr/festival/3888/bergama-kozak-yaylasi-festivali/>(Erişim Tarihi:06.12.2023).
- URL-45:<https://www.birgun.net/haber/bergama-kozak-yaylasi-festivali-ne-buyuk-ilgi-268674>(Erişim Tarihi:07.12.2023).
- URL-46:<https://www.hurriyet.com.tr/seyahat/ayranpinari-doga-severlerin-ilgi-odagi-oldu-41599914>(Erişim Tarihi:08.12.2023).

URL-47:<https://festivall.com.tr/festival/8434/ayranpinar-yayla-senligi/>(Erişim Tarihi:08.12.2023).

URL-48:<https://karaman.ktb.gov.tr/TR-95896/sariveliler.html>(Erişim Tarihi:12.12.2023).

URL-49:<http://www.sariveliler.gov.tr/10-ulusal-3-uluslararası-karacaoglan-ve-yayla-senligi>(Erişim Tarihi:12.12.2023).

URL-50:<http://www.sariveliler.gov.tr/10-ulusal-3-uluslararası-karacaoglan-ve-yayla-senligi>(Erişim Tarihi:12.12.2023).

URL-51:<https://www.kayseriolay.com/calicukur-yayla-senligi-icin-geri-sayim-basladi/102578/>(Erişim Tarihi:12.12.2023).

URL-52:<https://www.haberler.com/haberler/bag-bozumu-nedir-bagbozumu-nedemek-bagbozumu-13867643-haberi/> (Erişim Tarihi:15.12.2023).

URL-53:<https://www.gastronomiturkey.com/haber/uzum-sehri-kirklareli-bag-bozumu-senlikleri-ne-hazirlaniyor-h10808>(Erişim Tarihi:15.12.2023).

URL-54:<https://www.folklorik.com/trakya-kirklareli-yayla-bolluk-bereket-hasat-senligi-ve-igneada-turu-turu.html>(Erişim Tarihi:15.12.2023).

URL-55:<https://trakya.gov.tr/haber/220>(Erişim Tarihi:15.12.2023).

URL-56:<https://www.basiskele.bel.tr/haber/1/3769/basiskelede-binler-yayla-senliginde-bulustu>(Erişim Tarihi:19.12.2023).

URL-57: <https://www.yalihuyuk.com/2022/05/yalihuyuk-geleneksel-yayla-senligi-coskulu-gecti/>(Erişim Tarihi:19.12.2023).

URL-58:<https://www.ordu.bel.tr/Haber/45832/19-cambasi-yayla-festivaline-yogun- ilgi> (Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-59:<https://festtr.com/festival/cambasi-kar-festivali/#openmore>(Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-60:<https://www.akkus.bel.tr/public/etkinlik/kar-festivali/1>(Erişim Tarihi:20.03.2024).

URL-61:<https://www.ordu.bel.tr/Haber/45166/argan-yaylasi-kar-festivaliyle-renklendi> (Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-62:<https://festivall.com.tr/festival/10561/kumru-duzoba-yayla-senlikleri/>(Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-63: <https://ordu.ktb.gov.tr/TR-130453/duzoba-yaylasi-kumruordu.html> (Erişim Tarihi:20.03.2024).

URL-64:<https://www.sabah.com.tr/rize/2023/07/28/ovit-yaylasinda-geri-sayim-basladi-5-agustota-ovit-senlenecek> (Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-65: <https://www.haber1.com/sanat/rizede-eksioglu-vakfi-23-ovit-yayla-senligi-duzenlendi/> (Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-66: <https://www.guncel53.com/ayder-isminde-bir-ask-hikahyesi-yatiyor>(Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-67:<https://www.ntv.com.tr/n-life/gezi/ayder-kar-festivali-horonlarla-basladi,7E31y9M6wU2XEhLsNzFnLQ> (Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-68:https://www.caytvhaber.com/rize/27-28-ocak-2024te-yapilacak-ayder-kis-festivali-kardan-adam-festivali-icin-ulasim-ve-58162h#google_vignette(Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-69:https://www.gazeteduvar.com.tr/aydere-kardan-adam-yapmaya-gidiyoruz-haber-1660391#google_vignette(Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-70:<https://festivall.com.tr/festival/9278/akyazi-acelle-yaylasi-kadirga-senligi/>(Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-71:<https://www.akyazi.bel.tr/acelle-yayla-senlikleri> (Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-72:<https://www.kurdistan24.net/tr/story/91020%C5%9E%C4%B1rnak%E2%80%99ta-%E2%80%99Geleneksel-Kuzu-K%C4%B1rpma-K%C3%BClt%C3%BCr-ve-Yayla-Festivali%E2%80%99d%C3%BCzenlendi>(Erişim Tarihi:19.03.2024).

URL-73:<https://sirnak.tarimorman.gov.tr/Sayfalar/AlbumDetay.aspx?OgeId=3560> (Erişim Tarihi:22.03.2024).

URL-74:<https://www.sondakika.com/kultur-sanat/haber-tekirdag-da-19-geleneksel-yayla-senlikleri-binlerc-16067655/>(Erişim Tarihi:22.03.2024).

URL-75:<https://www.iha.com.tr/trabzon-haberleri/31-uluslararasi-akcaabat-muzik-ve-halk-oyunlari-festivali-hidirnebi-yayla-senligi-ile-basladi-12529431>(Erişim Tarihi:22.03.2024).

URL-76:<https://medya67.com.tr/haber/1809/gumeli-de-bal-senligine-yogun-ilgi.html>(Erişim Tarihi:23.03.2024).

URL-77:<https://www.kastamonugazetesi.com.tr/arac-yayla-tur/>(Erişim Tarihi:03.04.2024).

URL-78: <https://www.kastamonugazetesi.com.tr/arac-yayla-kis-festivali-cuma-gunu-basliyor/>(Erişim Tarihi:23.03.2024).

URL-79:<https://www.kastamonu.edu.tr/index.php/tr/bilgi/universite-haberleri/5293-kastamonu-arac-yayla-kis-festivali-3-yilinda-da-renkli-anilara-ev-sahipligi-yapti#gallery023967e42a-26> (Erişim Tarihi:23.03.2024).

Wong, J., Chewu, H, (2015) *An Empirical Analysis Of Synthesizing The Effects Of Festival Quality, Emotion, Festival Image And Festival Satisfaction On Festival Loyalty: A Case Study Of Macau Food Festival* international Journal Of Tourism Research Volume17, Issue6november/ December 2015 2014 <https://doi.org/10.1002/jtr.2011pag Es 521-536>

Wu, H. C., Wong, J. W. C., and Cheng, C. C. (2014). An Empirical Study Of Behavioral Intentions In The Food Festival: The Case Of Macau. Asia Pacific Journal Of Tourism Research, 19(11), 1278-1305.

Yıldırım, F. (2010). *Festival ve Karnavalların Turizm Açısından Önemi ve Türkiye'deki Festivallerin Turizm İçerisindeki Yeri*. Kültür ve Turizm Bakanlığı III. Dönem Uzmanlık Tezi, Ankara.

Yuan, J., and Jang, S. (2008). *The effects of quality and satisfaction on awareness and behavioral intentions: Exploring the role of a wine festival*. Journal of travel research, 46(3), 279-288.

Zeithaml, V. A., Berry, L. L. and Parasuraman, A. (1996). *Behavioral consequences of service quality*. Journal of Marketing, 60(2), 31–46

Zubenko, D. V. (2011). *Rozvytok festyvalnoho rukhu v suchasni Ukraini.[Development of Festival Movement in Contemporary Ukraine]*. National Technical University of Ukraine Journal. Political Science. Sociology. Law, 4(12), 110-114.

EKLER

EK A: Anket İzinleri

Updates

Messages

Requests

I need your permission to use the festival experience scale in my thesis.

Gamze Balci

48 minutes ago

Report

hello, I need your permission to use the festival experience scale in my thesis. If you allow, I would like to carry out research using your scale, I would be very grateful if you could provide feedback.

Have a nice day

Greg Richards to you

42 minutes ago

Dear Gamze,

Many thanks for your enquiry. I will be happy to give you permission to use the scale if you can give me a bit more information about what you will use it for. You mention a thesis - what is your thesis about, where are you based, and what kind of events will you be studying?

Regards,

Greg

Gamze Balci

23 minutes ago

The aim of my thesis is Festival qualifications, experiences of the participants of the highland winter festival held in Kastamonu, measure their satisfaction. The festival held in the region aims to both observe and promote the plateaus and the region.

If you allow, I would like to use your scale to contribute to the literature.

Thank you very much for your time.

Greg Richards to you

6 minutes ago

Dear Gamze,

Many thanks for the background on your research. I am attaching a paper describing the development of the Event Experience Scale, as well as others which describe some results of our research. I have also attached the original questionnaire that we used.

If you have any further questions, please let me know.

Regards,

Greg

 Richard event experiences pasos.pdf

 Event experiences measure...ett and Richards 2020.pdf

 conceptualisation and ope... festival experiences.pdf

 Events Experience coding sheet.docx

I want to get permission to use your festival experience scale. Gelen Kutusu x

Gamze Balci

Hello, I would like to use your festival experience scale in my research, if you allow me.

14 Ocak Cmt 12:34 (2 gün önce)

Gamze Balci

Sorry wrong mail, I want to use your festival attributes scale, not festival experience. I urgently need your permission to work. Thank you very much if you can

14 Ocak Cmt 12:47 (2 gün önce)

John L. Crompton

Alici: ben

Sure,

That will be fine.

Best wishes,

John Crompton

14 Ocak Cmt 18:09 (2 gün önce)

From: Gamze Balci

Sent: Saturday, January 14, 2023 3:48 AM

To:

Subject: Re: I want to get permission to use your festival experience scale.

EK B: Anket Formu

Değerli katılımcı,

Aşağıda yer alan anket formundaki bilgilerden Doç. Dr. Çetin Akkuş danışmanlığında gerçekleştirilecek olan “ Festival Nitelikleri Ve Deneyim İlişkisi: Kastamonu Araç - Yayla Festivali Örneği” adlı yüksek lisans tez çalışmasında yararlanılacaktır. Festival deneyimlerinizin tespiti amacıyla hazırlanan bu anket, bilimsel bir çalışma dışında kullanılmayacaktır. Araştırma sonucunun güvenilirliği, soruları dikkatli bir şekilde okuyup cevaplandırmanıza bağlıdır. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

Gamze BALCI

Kastamonu Üniversitesi Turizm İşletmeciliği

Yüksek Lisans Öğrencisi

	Kesinlikle KATILMIYORUM	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen KATILIYORUM
Festival Nitelikleri					
Festival alanının genel görünümü iyi.					
Dekoratif bir ışıklandırma var.					
Festival alanı yeterince temiz.					
Alanda güvende hissediyorum.					
Oturma ve dinlenme alanları sayısı yeterli.					
İhtiyacı karşılayacak kadar tuvalet var.					
Festival alanında yön gösteren haritalar mevcut.					
Festival içeriklerine yönelik bilgilendirme kulüpleri mevcut.					
Festival içeriklerini gösteren basılı programlar mevcut.					
Yerel kıyafetli insan sayısı yeterli.					
Yöresel yiyecek ve içecekler mevcut.					
Yiyecek-içecekler kaliteli.					
Yöresel yiyecek üreticileri ve yerel kurumların sergileri mevcut.					
Tüm yaş gruplarını kapsayan etkileşimli yemek faaliyetleri, workshoplar ve tadım seansları var.					
Çocuklar için çeşitli faaliyetler var.					
Sanata ve zanaata dair sergiler var.					
Festival alanında canlı müzik var.					
Satış yerlerindeki hediyelik eşya çeşitliliği iyi.					
Satış yerlerinde çalışan insanlar oldukça canayakın.					
Festival Deneyimi					
Festival sırasında heyecanlandığımı hissettim.					
Festival sırasında duygusal bir enerji vardı.					
Festival sırasında samimiyeti hissettim.					
Festival sırasında macera duygusunu hissettim.					
Festival sırasında kendi değerlerimin farkına vardım.					
Festival sırasında bunu tekrar yaşamak istediğimi hissettim. (Başkalarına anlattım, fotoğraflar paylaştım.)					
Festival sırasında festivalle ilgili değerlendirmelerde bulundum.					
Festival sırasında düşündüm.					
Festival sırasında bir şeyler öğrendim.					

Festival sırasında yeni bilgiler edindim.					
Festival sırasında sahip olduğum fikirleri yansıttım ve diğerleri ile tartıştım.					
Festival sırasında aktiftim.					
Festival sırasında aktif olarak faaliyetlere katılmadım. (RV)					
Festival sırasında yaratıcı olamadım. (RV)					
Festival sırasında tüm duyularım harekete geçti.					
Festival sırasında yapılan faaliyetlerin insanlar için değişik bir deneyim olduğu izlenimine kapıldım.					
Festival sırasında benim için bilinmeyen şeyleri denedim. / Normal yaşantımın dışına çıktım.					
Festival sırasında bu deneyimin benzersiz olduğunu düşündüm.					
Memnuniyet					
Beklediğim gibi bu festivalden memnun kaldım.					
Bu festivalde sunulan içeriklerden memnun kaldım.					
Genel olarak, bu festivalini ziyaret ettiğime memnunum.					
Davranışsal Niyet					
Seneye bu Araç yayla festivaline tekrar katılmak isterim.					
Bu festivale katılmalarını akrabalarım ve arkadaşlarıma tavsiye ederim.					
Kastamonu'ya tekrar gelmek isterim.					

Cinsiyet : ☐ Kadın ☐ Erkek
Medeni Durum : ☐ Evli çocuklu ☐ Evli çocuksuz ☐ Bekâr
Yaş : ☐ 18-25 ☐ 26-35 ☐ 36-45 ☐ 46-55 ☐ 56-65 ☐ 66ve üstü
Eğitim Durumu : ☐ İlköğretim ☐ Lise ☐ Ön Lisans ☐ Lisans ☐ Lisansüstü
Meslek : ☐ Özel Sektör Çalışanı ☐ Kamu çalışanı ☐ Öğrenci
☐ Emekli ☐ Ev hanımı
☐ Serbest Meslek ☐ İşsiz ☐ Diğer
Gelir : ☐ 0 TL ☐ 1 – 8500 TL ☐ 8501 – 16000TL ☐ 16001 – 24000 TL
☐ 24001 ve üstü
Kastamonulu musunuz? : ☐ Evet ☐ Hayır
Kastamonu'da mı ikamet ediyorsunuz? : ☐ Evet ☐ Hayır ise nerede ikamet ediyorsunuz?
.....
Festivale nereden katılıyorsunuz? : ☐ Kastamonu ☐ Hayır ise nereden katılıyorsunuz?
.....
Festivali nasıl öğrendiniz? : ☐ sosyal medya ☐ akraba, arkadaş, çevre